

Over de “dood van festivals” en de vennootschapsbelasting

Inleiding

Tot en met anno 2026 roepen festivalorganisatoren en politici moord en brand over de toepassing van de vennootschapsbelasting op een aantal festivalorganisatoren.

We bekijken het... vanop een afstand.... zonder de trance van de muziek..... in de schaduw ver van de festivalweides

Wat is de Belgische muziekfestivalscène anno 2026?

België kent per jaar rond de 400 muziekfestivals; jaarlijks gaan ongeveer 5 miljoen Belgen naar een muziekfestival in België. Muziek zit in ons DNA¹; muziekfestivalorganisatoren hebben het recent eerder moeilijk dan gemakkelijk, al stopten er ook voorheen al (vb. Elements², Borgerwood³, Folklorefestival Lokeren⁴, Mano Mundo⁵, Gent Jazz⁶,....).

¹ DELOOR, K., *Opinie, SOSFestivals.Wat zijn we zonder muziek en dans?*, in <https://www.dewereldmorgen.be/community/sos-festivals-wat-zijn-we-zonder-muziek-en-dans/>, 6 februari 2025, 13:23

² https://www.facebook.com/ElementsFestival/?locale=nl_BE

³ <https://www.indiestyle.be/tag/borgerwood>

⁴ <https://www.waaskrant.be/nieuws/12845-folklorefestival-lokeren-stopt-er-mee-v15-12845>

⁵ https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2013/10/10/gratis_festival_manomundostoptermee-1-1751734/

⁶ Aldus volgens DE MOOR, M., *Moet er een noodfonds komen voor festivals? “Er zijn heldere afspraken nodig”*, in De Standaard, 30 06 2026

De signalen zijn er bij traditionele kleppers: “Live is Live” slaat in 2025 een editie over⁷, net als Melkrock⁸ en Labadoux⁹; “Buickrock”¹⁰, “Laundry Day” NV¹¹ en Wave to Synth cvba (W-Festival Oostende)¹² gingen failliet. “Rock Ternat” stopt er definitief mee¹³, net als ’t Festival¹⁴, Paal op Stelten¹⁵, Jazzwood¹⁶ en Dreambeats¹⁷; TW Classic en Werchter Boutique sloegen al eens een beurt

⁷ DELOOR, K., Vlaams volksvertegenwoordiger (Vooruit) en Organisator van Rock Zottegem, *Opinie, SOSFestivals.Wat zijn we zonder muziek en dans?*, in <https://www.dewereldmorgen.be/community/sos-festivals-wat-zijn-we-zonder-muziek-en-dans/>, 6 februari 2025, 13:23

⁸ Zie

-de speler: <https://www.melkrock.be/>;

-de pers: Focus WTV, Doek valt over BuickRock: VZW failliet door onder meer problemen met elektronische betalingen, <https://focus-wtv.be/nieuws/doek-valt-over-buickrock-vzw-failliet-door-onder-meer-problemen-met-elektronische-betalingen>, 16 januari 2025, 16:13;

-de politiek: DELOOR, K., Vlaams volksvertegenwoordiger (Vooruit) en Organisator van Rock Zottegem, *Opinie, SOSFestivals.Wat zijn we zonder muziek en dans?*, in

<https://www.dewereldmorgen.be/community/sos-festivals-wat-zijn-we-zonder-muziek-en-dans/>, 6 februari 2025, 13:23

⁹ Zie hierover

-de VZW: <https://labadoux.be/>; de KBO: 0441.300.807;

-de pers: Focus WTV, Doek valt over BuickRock: VZW failliet door onder meer problemen met elektronische betalingen, <https://focus-wtv.be/nieuws/doek-valt-over-buickrock-vzw-failliet-door-onder-meer-problemen-met-elektronische-betalingen>, 16 januari 2025, 16:13; DELOOR, K., Vlaams volksvertegenwoordiger (Vooruit) en Organisator van Rock Zottegem, *Opinie, SOSFestivals.Wat zijn we zonder muziek en dans?*, in

<https://www.dewereldmorgen.be/community/sos-festivals-wat-zijn-we-zonder-muziek-en-dans/>, 6 februari 2025, 13:23

¹⁰ Zie hierover

-de rechtspraak: Ondernemingsrechtbank Gent, 13 januari 2025; <https://www.faillissementsdossier.be/en/bankruptcy/1852739/buickrock.aspx>;

-de VZW: <https://www.buickrock.be/>; de KBO: 0742.795.316; <https://www.facebook.com/groups/294677733926321/posts/9160805420646797/>

-de audio-visuele pers: Focus WTV, Doek valt over BuickRock: VZW failliet door onder meer problemen met elektronische betalingen, <https://focus-wtv.be/nieuws/doek-valt-over-buickrock-vzw-failliet-door-onder-meer-problemen-met-elektronische-betalingen>, 16 januari 2025, 16:13; de pers: DELOOR, K., Vlaams volksvertegenwoordiger (Vooruit) en Organisator van Rock Zottegem, *Opinie, SOSFestivals.Wat zijn we zonder muziek en dans?*, in

<https://www.dewereldmorgen.be/community/sos-festivals-wat-zijn-we-zonder-muziek-en-dans/>, 6 februari 2025, 13:23

¹¹ <https://www.flair.be/nl/chillax/festival-laundry-day-stopt/>

¹² Zie:

-de rechtspraak: Ondernemingsrechtbank Gent, afdeling Dendermonde RegSol, 13 augustus 2024; https://www.faillissementsdossier.be/nl/faillissement/1696595/wave-to-synth.aspx#google_vignette

-de pers: DECOCK, S., REEKS DE BUSINESS ACHTER DE FESTIVALS (SLOT), Zo drukbezocht, en toch zo kwetsbaar: welke lessen nemen we mee uit de festivalzomer?, in https://www.standaard.be/cnt/dmf20240825_95356765, 26 augustus 2024, 03:00

¹³ SOKOL, K., Na annulaties en tijdelijke pauzes: wat is er aan de hand met onze festivals?, in <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2025/01/21/festivals-annulaties-wat-is-er-aan-de-hand/>, 22 januari, 2025, 12:39; DELOOR, K., *Opinie, SOSFestivals.Wat zijn we zonder muziek en dans?*, in

<https://www.dewereldmorgen.be/community/sos-festivals-wat-zijn-we-zonder-muziek-en-dans/>, 6 februari 2025, 13:23.

Contra (?): DE LEU, N., Dranouter verliest de strijd tegen de fiscus, in *De Standaard*, 18 december 2025

¹⁴ https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20240208_95092474

¹⁵ <https://www.beringen.be/stad-beringen-neemt-afschied-van-muziekevenement-paal-op-stelten>

¹⁶ COUDYSER, R., Uniek festival Jazzwood stopt na twaalf mooie edities, in *DS*, 2 april 2025

¹⁷ <https://focus-wtv.be/nieuws/na-10-jaar-valt-straks-het-doek-over-dreambeats-in-kortemark>

over in 2024¹⁸. Boerenrock¹⁹, Chill Mill²⁰ en Cogetama Festival²¹ zullen er ook niet zijn in 2025. Walhalla vinet niet meer plaats in 2026²². De overige 384 zullen er waarschijnlijk nog wel staan.

De signalen zijn er ook bij de nieuwkomers: na corona ontsproten een massa nieuwe initiatieven: “... Tomorrowland en Rock Werchter sloegen de handen in elkaar voor het Brusselse Core. Werchter en Pukkelpop lanceerden met Encore en Hear Hear elk een klein broertje. De (...) entertainmentgroep All Things Live zette (...) microfestivals Het Veld en Unwind in de markt. In de schaduw van het Atomium waagden Atom en Arena5 hun kans, Whisper probeerde het (...) Rivierenhof, Tribe in Beveren. Vaag Outdoor kende zijn vuurdoop in het Antwerpse Park Spoor Oost, Paradise City stampte Doel Festival uit de grond (...) de Duitse concertpromotor FKP Scorpio zette zijn schouders onder Casa Blanca (Hemiksem) en Live is Live (Zeebrugge). Twee jaar later blijven van die dertien initiatieven alleen Vaag, Doel en Live is Live over. Sommige organisatoren haalden behalve gestegen kosten en een tegenvallende ticketverkoop de “verzadigde Belgische festivalzomer” aan als reden. Anderen verdwenen met stille trom...”²³.

90 % van de muziekfestivals in Vlaanderen is anno 2026 nog georganiseerd onder de vorm van een VZW²⁴; de hele grote en zeer professionele festivals zijn allang een vennootschap (lees= werden tegen grote sommen aan vennootschapsgroepen verkocht), waarbij het internationale Life Nation het leeuwendeel inpalmde.

De Federatie Muziekfestivals in Vlaanderen²⁵ roept in 2025 de politiek op om een (nieuw) werkbaar kader te creëren. “Nu vele VZW’s achterstallige vennootschapsbelasting moeten betalen, bloedt mijn hart. Als we een festivalregio willen blijven die internationaal erkenning krijgt, dan vraagt dat om een unieke aanpak”, aldus Serge Platel, Algemeen Directeur van de FMIv op 22 01 2025²⁶. Volgens de pers is die oproep zonder enige reactie-gevolg of koud onthaald: “... Bij de Festivalfederatie valt opnieuw een pleidooi te horen om vrijwilligersfestivals niet zomaar aan de vennootschapsbelasting te onderwerpen, maar dat valt op het ministerie van Financiën al een tijdje op een koude steen...”²⁷. En na de FMV roepen anderen hetzelfde in koor:

¹⁸ <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2024/03/08/werchter-boutique/>; <https://www.demorgen.be/snelnieuws/tw-classic-en-werchter-boutique-gaan-dit-jaar-niet-door~b2c1b4a5/>

¹⁹ Zie De Leu, N., Festivals 2025, Vrijwilligersfestivals staan onder druk: alles wordt duurder en de fiscus rekent zonder pardon door, in https://www.standaard.be/cnt/dmf20250121_95871152, 21 januari 2025, 03:00

²⁰ Zie De Leu, N., Festivals 2025, Vrijwilligersfestivals staan onder druk: alles wordt duurder en de fiscus rekent zonder pardon door, in https://www.standaard.be/cnt/dmf20250121_95871152, 21 januari 2025, 03:00

²¹ Zie De Leu, N., Festivals 2025, Vrijwilligersfestivals staan onder druk: alles wordt duurder en de fiscus rekent zonder pardon door, in https://www.standaard.be/cnt/dmf20250121_95871152, 21 januari 2025, 03:00

²² JOOS, Y., Wase dancefestival “Walhalla” houdt er na 15 jaar mee op, in DeStandaard, 09 juni 2026

²³ Aldus De Leu, N., DE BUSINESS ACHTER DE FESTIVALS, Is er in Vlaanderen nog plaats voor nieuwe festivals? “Zonder steun van een grote groep is het moeilijk”, in https://www.standaard.be/cnt/dmf20240811_97465465, 12 augustus 2024, 03:00

²⁴ DE LEU, N., Vooruit wil culturele vzw’s beschermen tegen de fiscus, DeStandaard, 19 mei 2026

²⁵ Zie
-de VZW: <https://www.fmiv.be/>
-de KBO: 0862.445.311

²⁶ SOKOL, K., Na annulaties en tijdelijke pauzes: wat is er aan de hand met onze festivals?, in <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2025/01/21/festivals-annulaties-wat-is-er-aan-de-hand/>, 22 januari, 2025,12:39

²⁷ Aldus in en volgens De Leu, N., Festivals 2025, Vrijwilligersfestivals staan onder druk: alles wordt duurder en de fiscus rekent zonder pardon door, in https://www.standaard.be/cnt/dmf20250121_95871152, 21 januari 2025, 03:00

-op 23 januari 2025, een dag erna: politicus Steven Matheï, advocaat, de grote man achter enkele VZW-serviceorganisaties of diensten online zoals vereniging.info²⁸, eenvzwoprichten²⁹, verenigingacademie³⁰, ...³¹;

-en op diezelfde dag als Matheï: FundraisersBelgium³².

Muziekfestivals zijn populair, ook bij politici en fundraisers.

Op 3 november 2025 schrijft de directie van Dranoeter een emotionele en rationele oproep in de Standaard over waarom de fiscus toch op VZW's (zoals de zijne) jaagt³³?

Wat zegt de fiscale wet?

De fiscale regels zeggen niets specifiek over festivalorganisatoren. De algemene regels zijn dus toepasselijk.

Wat zegt de administratie?

De administratie past de algemene regels toe.

Voor grote festivals die veel en lange voorbereiding vragen past ze sinds enkele jaren quasi-systematisch de VennB. toe. Ze weigert de toepassing van

-art. 182, 1° WIB omdat een (groot deel van een) jaar en dat ev. herhaalde jaren na mekaar bezig zijn met een festival geen eenmalige of uitzonderlijke gebeurtenis meer is;

-art. 182, 3° omdat de activiteit noch bijkomstig is noch anders dan met handels- en industriële methoden wordt gevoerd.

Wat zegt de DVB?

Er zijn ons geen uitspraken bekend over met naam genoemde festivals.

Er is er wel een bekend van een niet ander genoemde VZW.

²⁸ <https://www.vereniginginfo.be/over-ons/>

²⁹ <https://eenvzwoprichten.be/contact/>

³⁰ <https://www.verenigingacademie.be/productpagina/de-nieuwe-regels-voor-vzw-s-glashelder-praktisch-uitgelegd>

³¹ <https://www.stevenmathei.be/blog/2025/1/23/u4taji015svntioetj85zr31dxivqn>

³² <https://www.fundraisersbelgium.be/nl/news/item/2025/01/23/de-fiscus-is-te-streng-voor-vzw-s>

³³ VANDEN BROECK, B., Directeur VZW Dranoeter, Waarom jaagt de fiscus op VZW's? in de standaard, , 3 november 2025, in <https://epaper.standaard.be/data/2770/reader/reader.html?t=1762158890762#!preferred/0/package/2770/pub/6602/page/28/alb/303518>

Volgens de ralingbeslissing nr. 2024.0409 d.d. 09.07.2024 werd een bepaalde vzw werd tot voor kort altijd in de rechtspersonenbelasting onderworpen, doch vraagt ze nu een akkoord op drie (verschillende) dingen.

Het eerste is de onderwerping aan de vennootschapsbelasting, in de toekomst conform artikel 179 Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92); ze is organisator van een festival en diende tot nog toe haar aangifte in in de rechtspersonenbelasting. Het festival, dat aanvankelijk kleinschalig werd opgestart, neemt jaar op jaar toe in omvang, waardoor de organisatie steeds meer een professionele aanpak krijgt. Naast de professionele dienstverlening doet de vzw tevens beroep op vrijwilligers aan wie zij vrijwilligersvergoedingen betaalt. Die onderwerping aan de vennootschapsbelasting is evident voor de ralingcommissie om de volgende redenen:

-artikel 220, eerste lid, 3°, WIB 92 stelt dat aan de rechtspersonenbelasting onderworpen zijn:

"de rechtspersonen die in België hun voornaamste inrichting of hun zetel van bestuur of beheer hebben en geen onderneming exploiteren of zich niet met verrichtingen van winstgevende aard bezighouden, of ingevolge artikel 181 en 182, niet aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen.";

-overeenkomstig artikel 182 WIB 92 worden inzonderheid voor verenigingen zonder winstoogmerk niet als verrichtingen van winstgevende aard aangemerkt:

"...

3° verrichtingen die bestaan in een bedrijvigheid die slechts bijkomstig op nijverheids-, handels- of landbouwverrichtingen betrekking heeft of niet volgens nijverheids- of handelsmethoden wordt uitgevoerd."

-een vzw die geen winst nastreeft, doch verrichtingen stelt die meer dan bijkomstig op nijverheids-, handels- of landbouwverrichtingen betrekking hebben of nijverheids- of handelsmethoden toepast, is daarentegen aan de vennootschapsbelasting onderworpen. Gezien uit de aanvraag blijkt dat, in tegenstelling tot de opstartperiode, het festival het laatste jaar op een eerder professionele en commerciële manier wordt georganiseerd.

Op basis hiervan dient te worden besloten dat X vzw voortaan aan de vennootschapsbelasting dient te worden onderworpen.

De (eerste) bijzonderheid in deze is dat het vermoedelijk de eerste keer is dat een vzw vraagt om de onderwerping in de vennootschapsbelasting; in de pers huilden bijna letterlijk de bestuurders van mening andere vzw-concertorganisator en verschillende politici, advocaten en zelfs hoogleraren "betichten" de fiscus (volledige ten onrechte overigens) van deze vzw's te pesten; de fiscus paste immers gewoon ... de wet toe.

De tweede vraag is of de voorheen opgebouwde reserves (onder de rechtspersonenbelasting) van X vzw na de overgang van de rechtspersonenbelasting naar de vennootschapsbelasting kwalificeren als 'belaste reserves' conform artikel 184quinquies, 1ste lid, 2°, WIB 92. 10. Overeenkomstig artikel 184quinquies, 1ste lid, 2°, WIB 92 worden

-de voorheen gereserveerde winsten, al dan niet geïncorporeerd in kapitaal,

-en de voorzieningen voor risico's en kosten (die door de rechtspersoon zijn geboekt in de jaarrekening met betrekking tot het boekjaar afgesloten voor het boekjaar dat verbonden is aan het eerste aanslagjaar waarvoor de rechtspersoon aan de vennootschapsbelasting is onderworpen,)

als reeds belaste reserves beschouwd.

Het eigen vermogen van X vzw per 31 december van het voorgaande boekjaar bestaat uitsluitend uit overgedragen winst. Deze gereserveerde winst werd door de vzw als zodanig geboekt in het boekjaar afgesloten vóór het boekjaar dat verbonden is aan het eerste aanslagjaar waarvoor zij aan de vennootschapsbelasting is onderworpen. Deze overgedragen winst waarover X vzw beschikt, vormt een belaste reserve op de eerste dag van het belastbaar tijdperk waarvoor de vzw voor het eerst aan de vennootschapsbelasting onderworpen is. X vzw kan dus het bedrag van de overgedragen winst in

haar eerste aangifte in de vennootschapsbelasting in het vak 'Belaste gereserveerde winst' bij het begin van het belastbaar tijdperk opnemen.

De (tweede) bijzonderheid in deze is dat de vzw blijkbaar een positief saldo heeft vanuit haar verleden, er voor uitkomt en van de ruling gebruikt maak om de bevestiging te krijgen dat dat saldo onbelast blijft na de fiscale wijziging. Dat is fiscaal proactief management, wat we nog te weinig zien in de sector.

De derde vraag die de vzw stelt lijkt pima facie overbodig. Ze vraagt of ze ook onder de vennootschapsbelasting nog verder een beroep mag doen op vrijwilligers met zgn. onbelaste vrijwilligersvergoedingen.

Het principesantwoord is immers simpel: volgens de circulaire Ci.RH.241/509.803 van 5 maart 1999 inzake het belastingstelsel van de vergoedingen voor vrijwilligerswerk en haar addenda, mag de opdrachtgever in het kader van de vrijwilligersvergoedingen geen rechtspersoon zijn die een onderneming exploiteert of zich bezighoudt met verrichtingen van winstgevende aard. De rechtspersonen die dat wel doen en die aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen, worden door de circulaire uitgesloten van de toepassing ervan. Een uitzondering evenwel hierop werd ingevoerd door de Circulaire 2023/C/2 over het belastingstelsel van de vergoedingen voor vrijwilligerswerk. Hoedanigheid van de opdrachtgever, 27ste addendum bij de circulaire nr. Ci.RH.241/509.803 van 05.03.1999 – Belastingstelsel van de vergoedingen voor vrijwilligerswerk.) en dit anderhalf jaar voor de rulinguitspraak. Overeenkomstig randnummer 14 van die circulaire kunnen vzw's die zich bezighouden met verrichtingen van winstgevende aard en die aan de vennootschapsbelasting onderworpen zijn, toch worden aangemerkt als opdrachtgever in de zin van de vrijwilligerscirculaire van 5 maart 1999. De circulaire verduidelijkt dat de vzw uiteraard een belangeloos doel moet nastreven en dat er geen verrijking van de leden mag plaatsvinden.

Dit laatste is volgens de fiscale administratie het geval:

- uit de statuten van x vzw zou haar belangeloos doel blijken; spijtig genoeg laat de rulingcommissie niet zien in haar beslissing wat dat belangeloos doel is;
- uit haar statuten zou blijken dat de vzw op bijkomstige wijze handelsdaden mag stellen, doch enkel voor zover de opbrengsten hiervan besteed worden aan het doel waarvoor zij werd opgericht;
- tevens is gestipuleerd in de statuten dat uittredende of uitgesloten leden geen deel hebben in het vermogen van de vzw en dat ze ook nooit teruggave van of vergoeding voor gestorte bijdragen kunnen vorderen;
- de statuten stipuleren ook dat bij ontbinding een ev. batig saldo overgedragen aan een vereniging, stichting of inrichting met een gelijkaardig doel;
- de leden genieten geen loon of rechtsreeks of onrechtstreeks voordelen uit de VZW.

Ook hier zitten bijzonderheden, zelfs meer dan één:

- vooreerst is het de rulingcommissie menens met de voorwaarden die de fiscus bij de circulaire plaatst; ze wil dat de voorwaarden van die circulaire worden nageleefd en doet daarom net ook haar onderzoek; die voorwaarden zijn letterlijk a) de VZW moet een belangeloos doel nastreven, b) er mag geen verrijking van de leden plaatsvinden;
- ten tweede, het mag gezegd zijn die voorwaarden weliswaar relatief soepel, want blijkbaar kunnen een heleboel andere dingen dus wel; wij sommen er wat op:

a) niet alle winsten van de vereniging moeten blijkbaar naar het belangeloos doel gaan; in deze casus heeft de VZW immers reserves uit winsten uit het verleden; tenzij in het geval waarin het zou gaan op bestemde reserves (voor risico's, voor voorziene kosten, edm.) wat we uit de case niet kunnen opmaken) is er geld over en is niet alles besteed aan het belangeloze doel;

b) het WVV hoeft ook niet te worden nageleefd inzake de bezettingsstructuur van de vzw? Uit de rulingdetails blijkt dat deze "vereniging" maar "één lid heeft"; dit is onwettig én tegen het WVV in; een vereniging kan nooit bestaan uit slechts een lid; dit betekent dus dat het gaat om een VZW met handelsactiviteiten als hoofdactiviteit en reserves én waarin de AV volledig wordt bezet, lees

beheerst door één persoon; het is niet de eerste keer dat de fiscus onwettigheden in structuren naast zich neerlegt én gewoon belast;

c) het WVV houdt ook verbod in op de verrijking van (lees op de rechtstreekse of onrechtsreeke uitkeringen) bestuurders, met de bestuurders verwante verenigingen of bedrijven of natuurlijke personen; blijkbaar houdt de circulaire daar geen rekening mee?

Wat zegt de rechtsleer 1?

Volgens gezaghebbende rechtsleer is – op zijn minst bij festivals - het kiezen tussen de rechtspersonenbelasting enerzijds en professionalisme gevolgd door de VennB. anderzijds. We laten deze rechtsleer aan het woord:

– “...In de non-profit sector komt professionalisme vaak met een fiscale prijs. VZW’s zijn normaal voorbestemd om onderworpen te worden aan de rechtspersonenbelasting. Maar wanneer ze hun zaakjes economisch en financieel keurig op een rij hebben, kan hen dat op een onderwerping aan de vennootschapsbelasting komen te staan”³⁴.

Op een goed professioneel georganiseerd festival zingt men dus altijd een andere ‘fiscale toon’?

– “In de non-profitsector komt professionalisme met een fiscale prijs”³⁵.

Dit is o.i. niet volledig juist of niet genoeg genuanceerd. Professionalisme in de non-profit leidt

a) niet automatisch

b) zelfs heel vaak niet tot onderworpenheid in de Venn.B.; dit is immers niet het geval in

-de vrijgestelde domeinen van art. 180 WIB 1992; vb. ziekenhuizen van OCMW’s;

-de vrijgestelde domeinen van art. 181 WIB 1992; vb. onderwijs, steun voor onderwijs, beroepsorganisaties, handelsbeursorganisatoren, tentoonstellingsorganisatoren, gezinshulp, bejaardenhulp, sociale secretariaten,

-de professioneel gerunde VZW’s met hoofdzakelijk ideële activiteiten en een eenmalige professioneel georganiseerde verrichting van winstgevende aard waarvan de organisatie niet een lange periode in beslag neemt (art. 182, 1° WIB 1992)

-de professioneel gerunde VZW’s met een hoofdactiviteit van ideële aard en een exploitatie die bijkomend gerund wordt op een commerciële manier (art. 182, 3° WIB 1992);

-professioneel gerunde pensioenfondsen (art. 182, 2° WIB 1992);

-enz.

Moet er nog meer zand zijn?

Volgens ons bedoelt de betrokken rechtsleer vermoedelijk: “...In de non-profit sector komt professionalisme bij niet bij wet expliciet categoriaal of bij uitzonderingsregel expliciet vrijgestelde VZW’s vaak met een fiscale prijs. VZW’s zijn gewend om onderworpen te worden aan de rechtspersonenbelasting, maar wanneer ze

-ofwel hoofdzakelijk een professioneel aangepakte economische activiteit ontplooiën met dezelfde methoden net als elke andere exploitatievennootschap,

-ofwel het hele jaar door een een professioneel aangepakte economische activiteit ontplooiën met dezelfde methoden net als elke andere exploitatievennootschap,

kan hen dat op een onderwerping aan de vennootschapsbelasting komen te staan”.

³⁴ Aldus volgens de samenvatting van de volgende bijdrage in Stradalex: VAN CROMBRUGGE, S., Venn.B/RPB. Een goed muziekfestival is geen amateurswerk, in Fiscoloog, 2024/2025, p. 3-5

³⁵ VAN CROMBRUGGE, S., Weer muziekfestivals in VZW-vorm onderworpen aan vennootschapsbelasting, Fiscoloog, 04.03.2026, 1917, p. 3-5

Wat zegt de rechtsleer 2?

Bepaalde andere rechtsleer stelt nog het volgende (let op onze onderlijning): "... Inzake inkomstenbelasting is al meer dan enkele jaren de jacht geopend op de belastbaarheid van VZW's. De vroegere *de facto* onderwerping aan de rechtspersonenbelasting (die op zich de normale inkomsten niet belast), moet meer en meer plaatsmaken voor een *de facto* onderwerping aan vennootschapsbelasting (en dus inkomstenbelasting op de normale winsten). De VZW is onderworpen aan de vennootschapsbelasting van zodra zij een **onderneming** exploiteert of zich bezighoudt met verrichtingen van winstgevend aard. En in dat plaatje zit je sneller dan je denkt. Ervaring heeft ons geleerd dat van zodra er activiteiten plaatsvinden die wel wat winsten genereren, en waarbij de werking vanuit een 'ondernemersperspectief' gebeurt (denk reclame, budgetten, personeelsinzet, ...), hoe sneller een controleur zal oordelen dat het om een 'onderneming' gaat. Enkele praktijkvoorbeelden van VZW's die recent na controle verplicht werden over te schakelen naar inkomstenbelastingen via vennootschapsbelasting:

-...

-allerhande festivals en concerten

-organiseren en begeleiden van buitenlandse artiesten

-....

Men weze alvast gewaarschuwd... de enkele 'titel' van VZW vrijwaart u niet voor inkomstenbelastingen onder de vorm van vennootschapsbelasting. ..."³⁶. Bij gebrek aan kennis van de case kunnen wij daar niets over kwijt.

Wat zegt de rechtsleer 3?

Een derde rechtsleer nam ook wat posities in naar aanleiding van de volgende intro rond muziekfestivalorganisatoren: "...Recent kwamen Dranouter vzw en De Roma vzw in de media. Niet omwille van hun muzikaal programma, maar wegens fiscale perikelen. Zo zouden beide vzw's volgens de fiscus onderworpen moeten worden aan de vennootschapsbelasting in plaats van de rechtspersonenbelasting. Zij zijn zeker niet de eerste, maar zullen ook niet de laatste zijn...."³⁷.

Wat is hun stelling? Wij citeren" ". Bepaalde vzw's worden uitdrukkelijk uitgesloten van de vennootschapsbelasting. Denk hierbij aan ziekenhuizen en instellingen die oorlogsslachtoffers, mindervaliden, bejaarden, beschermde minderjarigen of behoeftigen bijstaat, maar onder andere ook beroepsverenigingen, onderwijsinstellingen, sociale secretariaten en instellingen voor gezins- en bejaardenhulp voor zover geen winstoogmerk wordt nagestreefd.

³⁶ NumberCrunchers Accountants, VZW's betalen geen belasting ... of toch?, Crunchers' blog, in <https://numbercrunchers.be/vzws-betalen-geen-belasting-of-toch/>, z.d.

³⁷ DVD Tax Law, Fiscus controleert vzw's: wanneer wordt een vzw onderworpen aan vennootschapsbelasting?, in [Venootschappen & Verenigingen](https://legalnews.be/vennootschappen-verenigingen/fiscus-controleert-vzws-wanneer-wordt-een-vzw-onderworpen-aan-vennootschapsbelasting-dvd-tax-law/), in Legal Nes Legal Learning, <https://legalnews.be/vennootschappen-verenigingen/fiscus-controleert-vzws-wanneer-wordt-een-vzw-onderworpen-aan-vennootschapsbelasting-dvd-tax-law/> 17 januari 2026

Voor zover een vzw niet uitdrukkelijk wordt uitgesloten van de vennootschapsbelasting, omdat zij (een) andere activiteit(en) tot voorwerp hebben, stelt de vraag zich of zij een onderneming exploiteert of zich bezighoudt met verrichtingen van winstgevende aard.

Dit betreft een feitelijke discussie, waarbij wordt nagegaan of de vzw in kwestie tracht duurzaam een zaak uit te baten volgens de gangbare handelsprincipes en -methodes. Daarbij wordt onder andere gekeken naar de wijze waarom reclame wordt gevoerd, de aangewende verkoop- en distributiemethodes, de aard van de verkregen inkomsten, de aard van het cliënteel, het ingezette personeel en de wijze waarop de verrichtingen worden gefinancierd.

Voor zover op basis van een onderzoek van alle feiten geoordeeld wordt dat de vzw een onderneming exploiteert volgens de gangbare handelsprincipes en -methodes, moet worden besloten dat de vzw onderworpen is aan de vennootschapsbelasting. Voor wat betreft de festivals die worden georganiseerd in de schoot van een vzw, lijkt de administratie voornamelijk de mening te zijn toegedaan dat er sprake is van een onderneming, waardoor de vennootschapsbelasting van toepassing is.....³⁸.

Wij hebben hier twee bedenkingen bij.

Een: er wordt geen mening uitgesproken over de case; wij zullen pogen dat wel te doen over bepaalde cases op basis van een feitenanalyse-op-afstand (met het nodige voorbehoud voor dat op-afstand-oordelen zonder het volledige dossier vanzelfsprekend);

Twee: wij zijn het volledig niet eens met de iets te ongenueanceerde uitspraak "... Voor zover op basis van een onderzoek van alle feiten geoordeeld wordt dat de vzw een onderneming exploiteert volgens de gangbare handelsprincipes en -methodes, moet worden besloten dat de vzw onderworpen is aan de vennootschapsbelasting...". Volgens ons is dat niet echt altijd zo.

Wij geven voorbeelden.

Voorbeeld één:

de organisatie om de drie jaar door een VZW (met rechtspersoonlijkheid, met belangrijkste van een lokaal eendagsfestival met lokale zangtalenten en betalende toegang en waarvan de voorbereiding aan de betrokken organisatoren anderhalve maand werk kost en de afbouw ervan een week, als enige exploitatie en zonder andere verrichtingen van winstgevende aard, duidelijk in input én in output bijkomend aan de andere activiteiten in het kader van de belangeloze doelstelling laat o.i. een VZW wel degelijk in de RPB.

Voorbeeld twee:

er zijn in de rechtspraak voorbeelden van ondernemingen- inclusief van VZW's - die o.i. eigenlijk een exploitatie voer(d)en, en - die toch onder de RPB blijven, ook al vallen ze niet onder de vrijstellingen van art. 180 of 181 WIB 1992, omdat de "exploitatie", alhoewel ze - rendabel was of kon zijn - :

-zeer belangrijk was en/of zelfs een groot deel van de input en output voor zich nam bij de onderneming,

-grotendeels met normale methoden (al was dat her en der wel erg genuanceerd op bepaalde onderdelen) werd gevoerd,

³⁸ DVD Tax Law, Fiscus controleert vzw's: wanneer wordt een vzw onderworpen aan vennootschapsbelasting?, in Vennootschappen & Verenigingen, in Legal Nes Legal Learning, <https://legalnews.be/vennootschappen-verenigingen/fiscus-controleert-vzws-wanneer-wordt-een-vzw-onderworpen-aan-vennootschapsbelasting-dvd-tax-law/> 17 januari 2026

omdat de rechtbank ze als noodzakelijk beschouwde voor en/of intrinsiek beschouwde bij het bereiken van het belangeloze doel.

Voorbeelden van VZW's overigens in dat verband met RPB tot gevolg én ophefmakende uitspraken die het in Keulen deden donderen, zijn::

- het voeren van distributie met duurzame handel door een VZW die duurzame handel promoot³⁹;
- het voeren van afbraakwerken met patiënten die afkicken van een drugsverslaving en als onderdeel van de therapie door een VZW die (ex-)drugsverslaafden begeleidt en behandelt⁴⁰;
- het voeren van een exploitatie van verschillende reisbureaus door een VZW voor sociaal toerisme⁴¹;
- het voeren van een exploitatie van o.a. verschillende campings door een VZW voor sociaal toerisme⁴²;
- het voeren van een exploitatie van een volledig vakantiepark door een VZW voor sociaal toerisme⁴³.

Dit is ook denkbaar in de muziekwereld o.i.

- het regelmatig geven van muziekvoorstellingen door een VZW die muziek via koorliederen promoot;
- het regelmatig organiseren van karaokejongerenvoorstellingen door een VZW die jongeren met muziek wil door het leven laten gaan;
- het regelmatig organiseren van dansavonden door een VZW die jongeren dansmuziek wil leren en laten schrijven;

-... .

Zonder die noodzakelijke voorstellingen krijgen die verenigingen o.i. hun doel niet gerealiseerd...

Wat zegt de rechtsleer 4?

Bepaalde rechtsleer is het duidelijk eens met de visie dat in de huidige wetgeving professioneel georganiseerde VZW's in de muziekfestivalbusiness onder de VennB. thuishoren⁴⁴.

³⁹ Brussel, 21 juni 2006

⁴⁰ Luik, 13 maart 1996

⁴¹ Rb. Bergen, 30 juni 2005

⁴² Rb. Brussel, 22 januari 2010

⁴³ Antwerpen, 27 september 2011

⁴⁴ VAN CROMBRUGGE, S., Weer muziekfestivals in VZW-vorm onderworpen aan vennootschapsbelasting, Fiscoloog, 04.03.2026, 1917, p. 3-5

Wat zegt de rechtsleer 5?

Bepaalde rechtsleer verdedigt zelfs de administratie door te stellen dat ze niet alleen het recht heeft om die muziekfestivals te belasten in de VennB. maar zelfs de plicht heeft.

Wij citeren er een naar aanleiding van een arrest dat een VZW-festival in de VennB. plaatste: “.... De Administratie heeft de wettelijke regeling toegepast:, zoals zij in 1976 is tot stand gebracht en in de parlementaire voorbereiding is toegelicht. De administratie heeft geen invorderingsrecht, maar een invorderingsplicht: ze moet alles wat wettelijk aan belasting verschuldigd is, invorderen, niets minder en niets meer.”⁴⁵.

Wij zijn het daar volledig mee eens.

Wat zegt de rechtsleer 6?

Bepaalde rechtsleer betwijfelt of professioneel georganiseerde VZW's in de muziekfestivalbusiness zelfs na een fiscale hervorming van die wetgeving niet onder de VennB. zouden of zullen thuishoren.

Wij citeren er een: “....In het verleden zijn in de fiscale rechtsleer al meerdere voorstellen gedaan om dat wettelijk statuut te hervormen. Het valt nochtans te betwijfelen of een hervorming ooit zal kunnen tegemoetkomen aan de verzuchtingen van VZW's die megamuziekfestivals organiseren. Zoals zeer duidelijk uit het hier besproken arrest blijkt, zijn zulke professioneel georganiseerde manifestaties immers uitgegroeid tot bijna zuivere commerciële ondernemingen”⁴⁶.

Hiermee zijn wij het vanzelfsprekend niet eens.

We geven wat redenen:

- a) de wetgever kan VZW's muziekfestivals die uitsluitend of hoofdzakelijk muziekfestivals organiseren uitsluiten uit de VennB. door een toevoeging van een 9° bij art. 181, WIB 1992, zoals hij dat al deed voor het VZW-onderwijs, voor VZW-topsportscholen, voor VZW-handelsbeurzen of voor VZW-tentoonstellingen; Wij zijn er van overtuigd dat er vele argumenten - zelfs wetenschappelijke – kunnen aangebracht rond het belang van muziek voor het verzachten van de zeden, het belang van muziekcommunities voor de jeugd, het belang van ... edm.⁴⁷;
- b) de wetgever kan VZW's muziekfestivals die erkend zijn door Vlaanderen, resp. Brussel/Franstalige Gemeenschap uitsluiten uit de VennB. door een toevoeging van een 9° bij art. 181, WIB 1992, zoals hij dat al deed voor diensten voor gezins- en bejaardenhulp; wij zijn ervan overtuigd dat de wetgever erkenningscriteria kan neerzetten om een lijn te trekken;
- c) de wetgever kan VZW's muziekfestivals die erkend zijn én gesubsidiëerd zijn door Vlaanderen, resp. Brussel/Franstalige Gemeenschap uitsluiten uit de VennB. door een toevoeging van een 9° bij art. 181, WIB 1992, zoals hij dat al deed voor diensten voor gezins- en bejaardenhulp; wij zijn ervan overtuigd dat de wetgever erkenningscriteria kan neerzetten om een lijn te trekken.

In al die gevallen, net zoals bij de huidige uitzonderingen, zou het al dan niet top professioneel karakter niet relevant zijn.

⁴⁵ VAN CROMBRUGGE, S., Weer muziekfestivals in VZW-vorm onderworpen aan vennootschapsbelasting, Fiscoloog, 04.03.2026, 1917, p. 3-5

⁴⁶ VAN CROMBRUGGE, S., Weer muziekfestivals in VZW-vorm onderworpen aan vennootschapsbelasting, Fiscoloog, 04.03.2026, 1917, p. 3-5

⁴⁷ Dit is hier en nu evenwel niet de plaats om dat te doen

Ettelijke sectoren die o.i. voldoende tot zeer professioneel georganiseerd zijn kregen immers al uitzonderingen in diverse sectoren. Voorbeelden van sectoren of activiteiten:

- beroepsverenigingen⁴⁸;
- sociale secretariaten⁴⁹;
- scholen⁵⁰,
- hogescholen⁵¹;
- universiteiten⁵²;
- bejaardenhulp⁵³;
- tentoonstellingen⁵⁴ of handelsbeurzen⁵⁵ in ettelijke sectoren zoals antiek, auto's, moto's edm. Niemand zou durven twijfelen aan het professionalisme van deze instellingen⁵⁶. Velen zullen er niet aan twijfelen dat ze
- de facto minstens in concurrentie lopen met elkaar,
- de facto ook vaak in concurrentie lopen met professionele spelers, zoals met commerciële privé-onderwijs, private zorgklinieken, commerciële geëxploiteerde zorgverblijven, ... edm.

En ettelijke spelers in cultuur kregen al uitzonderingen, al dan niet na erkenning en al dan niet zelfs met subsidies: pakken culturele instellingen⁵⁷.

Wij geven er slechts enkele, waarvan weinigen in de markt het professionalisme, de imposante structuren en het massa-sukces bij de massa in twijfel zullen trekken⁵⁸: de imposante cijfers alhier schrikken een fiscaal voordelig statuut duidelijk niet af jawel, in cultuur:

- FARO, VLAAMS STEUNPUNT VOOR CULTUREEL ERFGOED VZW⁵⁹: 84 trainingen met 2500 deelnemers, 357 adviesdossiers, organisatieerfgoeddag met 350.000 bezoekers, een app met 317.297 downloads,(cijfers 2024)⁶⁰;
- FESTIVAL VAN VLAANDEREN VZW, Brugge⁶¹: op de site die noemt 'http://festival.be/', jawel 'festival', vinden we de cijfers: hoogstaand concertaanbod van meer dan 550 voorstellingen en educatieve

⁴⁸ Art. 181, 1° in combinatie met art. 220, 3° WIB 1992

⁴⁹ Art. 181, 2° in combinatie met art. 220, 3° WIB 1992

⁵⁰ Art. 181, 4° in combinatie met art. 220, 3° WIB 1992

⁵¹ Art. 181, 4° in combinatie met art. 220, 3° WIB 1992

⁵² Art. 181, 4° in combinatie met art. 220, 3° WIB 1992

⁵³ Art. 181, 6° in combinatie met art. 220, 3° WIB 1992

⁵⁴ Art. 181, 5° in combinatie met art. 220, 3° WIB 1992

⁵⁵ Art. 181, 5° in combinatie met art. 220, 3° WIB 1992

⁵⁶ Voor alle duidelijkheid: wij trekken ook hun fiscaal privilege niet in twijfel

⁵⁷ Art. 181, 7° in combinatie met art. 220, 3° en art. 145 33, § 1, eerste lid, 1° d)

⁵⁸ Voor alle duidelijkheid: wij trekken ook hun fiscaal privilege niet in twijfel

⁵⁹ KBO nr. 0893 863 017

⁶⁰ https://faro.be/sites/default/files/bijlagen/e-documenten/jaarverslag_2024.pdf

⁶¹ KBO nr. 0410 944 260

projecten in meer dan 80 steden en gemeenten, tientallen partners en co-producenten, ettelijke steuninitiatieven van publieke en semi-publieke spelers⁶²;

-KONINKLIJK MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN VZW, ANTWERPEN⁶³: eigen vermogen 12,8 mio euro, 21 mio bedrijfsopbrengsten, winst van de afgelopen drie boekjaren gemiddeld 3,4 mio euro,

Dat is ook allemaal niet niks.

Wat voor klassieke muziek en museumstukken kan moet ook kunnen voor andere muziek, menen wij. Waar een wil is is een weg.

Wat zegt Joeri Van de Schoot, heavy metal bassist én boekhouder?

Joeri van de Schoot, boekhouder bij De Kleine Prins Leuven en heavy metal bassist bij de Evil Invaders, een geslaagde Vlaamse speedmetal, heavy metal band, stelt het volgende, heel toepasselijk op alle vzw's, inclusief de muziekfestivalsector:" Net als bij metal draait het niet om winst maken, maar om impact. Je doet het omdat je iets wil realiseren, niet omdat je rijk wil worden. Vzw's zijn letterlijk het rock-'n-roll segment in de wereld van accounting. Daarom doe ik beide ook met evenveel passie. En gelukkig kan ik beide combineren dankzij een hele flexibele werkgever én een goede planning.(...) . In een band kijkt iedereen naar de zanger of de gitarist, maar zonder een stevige ritmesectie valt alles uit elkaar. Bij een vzw is het net zo: je ziet een tof initiatief, maar achter de schermen moet de boekhouding kloppen. Geen goede rapportage van subsidies? Geen deftige interne werking. Geen goede fundering? Geen strakke band...."⁶⁴.

En wat zeggen de vele, heel vele federaties en organisaties ... die in en rond muziekfestivals rondzwerven? `

Wat zegt de Festival Federation over de IB van VZW-muziekfestivals?

In 2003 zag de FMIv het licht⁶⁵; in 2025 "... the federation became national and Walloon festivals joined it. Thus was born the "Festival Federation"⁶⁶ " the umbrella and representative of recognised organisations active in the festival sector"⁶⁷. De site vermeldt een dikke veertig leden op de AV.

Wat zeggen zij over het IB-statuuut van de VZW-muziekfestivalorganisator? Onze zoektocht per eind juni 2026 leverde niets op aan oogst uit hun sites:

-op de site bevindt zich geen (publiek toegankelijke) informatie;

-dat geldt ook voor haar social media pagina's (vb. <https://be.linkedin.com/company/befestivalfederation>, ...) .

⁶² <http://festival.be/>

⁶³ KBO nr. 0725 891 877 ; door ons afgeronde cijfers

⁶⁴ Aldus betrokkene in Bruno@dkpa.be, Het dubbelleven van Joeri van de Scoot: heavy metal bassist en bekkhouder, in <https://dkpa.be/tool/artikels/2025-07-07/het-dubbelleven-van-joeri-van-de-schoot-heavy-metal-bassist-en-boekhouder>, 07 juli 2025

⁶⁵ <https://www.festivalfederation.be/>

⁶⁶ Ibidem

⁶⁷ Idem

Her en der is er wel de ene of andere verantwoordelijke van de organisatie (o.e. Serge Pladel) die in de pers en tegenover de pers “rechtsonzekerheid” aanklaagt voor VZW’s-concertorganisatoren rond de tweespalt RPB-VennB⁶⁸.

Wat zegt VIBE Steunpunt over de IB van VZW-muziekfestivals?

VI.BE is het steunpunt voor artiest en muzieksector, van beginner tot pro, van lokaal tot internationaal.

Wat zeggen zij over het IB-statuuut van de VZW-muziekfestivalorganisator? Onze zoektocht per eind juni 2026 leverde niets op:

- we vonden onder het trefwoord “fiscaliteit” via de zoekfunctie op de site alleen bijdragen of studiedagen rond de fiscaliteit van auteursrechten en kunstwerkattesten;
- we vonden onder het trefwoord “inkomstenbelastingen” via de zoekfunctie op de site alleen bijdragen over de inkomstenbelastingen van podiumkunstenars, van muziekkunstenars, over personenbelasting (van natuurlijke personen en zelfstandigen) en over inkomsten uit het buitenland voor artiesten;
- we vonden onder het trefwoord “rechtspersonenbelasting” via de zoekfunctie op de site alleen basisbijdragen over de rechtspersonenbelasting⁶⁹.

Wat zegt de Event Confederation over de IB van muziekfestivals?

De Event Confederation is een koepelorganisatie (volgens haar “de koepelorganisatie”) die de brede eventsector (dus breder dan festivals alleen) in België verenigt, vertegenwoordigt, verdedigt en informeert⁷⁰. Haar leden zijn federaties, organisaties en freelancers⁷¹. Het is opgericht in volle coronacrisis in 2020, met als ambitie de krachten van alle Belgische spelers in de eventsector te bundelen en om met één stem te kunnen spreken⁷². Het is de finale versie en vorm geworden van de toen tijdelijke en informele “Alliantie van Belgische Event Federaties”⁷³.

Wat zeggen zij over het IB-statuuut van de VZW-muziekfestivalorganisator? Onze zoektocht per eind juni 2026 leverde niets op. In onze zoektocht naar haar standpunten inzake fiscaliteit vinden we via de zoekfunctie op de site:

- via het trefwoord “fiscaliteit”⁷⁴: niets dat direct inhoudelijke reflecties geeft;

⁶⁸ Zie daarvoor in https://www.eventplanner.be/nieuws/11086_verkeert-de-festivalsector-in-crisis-er-wordt-een-emmer-van-onzekerheid-over-ons-uitgestort.html

⁶⁹ Wij citeren: “..... Organisaties (rechtspersonen) zonder winstoogmerk, zoals de meeste ‘gewone’ vzw’s, zijn onderworpen aan de rechtspersonenbelasting. Dit betekent dat zij geen belastingen betalen op hun normale inkomsten of winsten, maar enkel op inkomsten uit onroerende goederen (bv. huurinkomsten) en bepaalde vormen van roerende inkomsten (bv. beleggingen). Ook als de vzw geen dergelijke belastbare inkomsten heeft, ben je verplicht om de aangifte te doen. Dit komt dan neer op een ‘nulaangifte’. De aangifte in de rechtspersonenbelasting moet verplicht elektronisch (via BIZTAX) worden ingediend in de periode van september-oktober. Meer uitleg en een uitgebreide handleiding vind je [hier....”](https://vi.be/advies/rechtspersonenbelasting) (<https://vi.be/advies/rechtspersonenbelasting>)

⁷⁰ <https://event-confederation.be/>

⁷¹ Ibidem

⁷² Idem

⁷³ Idem

⁷⁴ https://event-confederation.be/?s=fiscaliteit&ct_post_type=post%3Apage%3Acourse

- via het trefwoord “rechtspersonenbelasting”⁷⁵: geen referenties;
- via het trefwoord “belastingen”: niets dat direct inhoudelijke reflecties geeft;
- via het trefwoord “vennootschapsbelasting”: niets dat direct inhoudelijke reflecties biedt.

Wat zegt de Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen (FMiV) over de IB van muziekfestivals?

De Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen en Brussel is er voor (alle) festivalorganisatoren in alle vormen en kleuren (genre, gratis, betalend, stad, weide, ...) ⁷⁶; ze is “...koepel en de belangenbehartiger van erkende organisaties actief in de sector van de festivals...” die jaarlijks meer dan 5.000.000 bezoekers op de been brengt⁷⁷. Ze telt als organisatie alle grote festivals onder haar leden en haar werkveld situeert zich op drie terreinen: het festival, het zakelijk beleid van een organisatie en het sociaal overleg; ze coördineert en formuleert standpunten over alle kwesties die haar leden aanbelangen (onze onderlijning), zoals het cultuurbeleid, het statuut van de kunstenaar, auteursrechten, infrastructuur, fiscaliteit m.b.t. de festivals, sociale zekerheid, arbeidsverhoudingen, veiligheid, vzw-wetgeving, edm. ⁷⁸. Zij informeert haar leden over de impact hiervan op hun werking en treedt in contact met de bevoegde overheden⁷⁹.

Wat zeggen zij over het IB-statuuut van de VZW-muziekfestivalorganisator?

Onze zoektocht was niet evident:

-volgens sommige bronnen heet ze

a) “De Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen”⁸⁰, OF

b) “Federatie Muziekfestivals in Vlaanderen VZW”⁸¹, OF is ze

c) “de Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen en Brussel”,

terwijl het volgens de KBO is

d) “Federatie Muziekfestivals in Vlaanderen VZW”,

terwijl volgens de statuten van de VZW haar benaming is ...

e) "Federatie Muziekfestivals in Vlaanderen vzw / Flanders Festivals Association" vereniging zonder winstoogmerk⁸²;

-volgens bepaalde social media⁸³ is haar site <http://www/fmiv.be>, doch die is niet terugvindbaar.

Onze zoektocht per eind juni 2026 leverde niets op.

Wat zegt de Belgian Event Supplier Association over de IB van muziekfestivals?

⁷⁵ https://event-confederation.be/?s=rechtspersonenbelasting&ct_post_type=post%3Apage%3Acourse

⁷⁶ <https://event-confederation.be/nieuws/fmiv-aan-het-woord/>

⁷⁷ Ibidem

⁷⁸ Idem

⁷⁹ Idem

⁸⁰ Zie in die zin: <https://event-confederation.be/nieuws/fmiv-aan-het-woord/>

⁸¹ Zie in die zin: <https://www.companyweb.be/nl/0862445311/federatie-muziekfestivals-in-vlaanderen-vzw> en <https://www.pappers.be/fr/company/federatie-muziekfestivals-in-vlaanderen-vzw-0862445311>

⁸² Art. 1 statuten van de VZW per 30 06 2026

⁸³ <https://app.candid.org/profile/11114674/federatie-van-muziekfestivals-in-vlaanderen>

De Belgian Event Supplier Association of BESA is het grootste netwerk van eventtoeleveranciers in België⁸⁴.

Wat zeggen zij over het IB-statuuat van de VZW-muziekfestivalorganisator? Onze zoektocht per eind juni 2026 leverde niets op. In onze zoektocht naar haar standpunten inzake fiscaliteit vinden we via de zoekfunctie op de site:

-bij de thema's is er geen thema fiscaliteit⁸⁵;

-in een search op het kernwoord "fiscaliteit"⁸⁶ en "rechtspersonenbelasting"⁸⁷ in de zoekfunctie op de site, vinden we geen relevante content.

Wat zegt Febelux over de IB van muziekfestivals?

Febelux⁸⁸ is de beroepsfederatie voor en door professionals in de beurs-, congres- en eventindustrie en maakt deel uit van Event Confederation.

Wat zeggen zij over het IB-statuuat van de VZW-muziekfestivalorganisator? Onze zoektocht per eind juni 2026 leverde niets op. In onze zoektocht naar haar standpunten inzake fiscaliteit vinden we via de zoekfunctie op de site niets bruikbaar op de trefwoorden "rechtspersonenbeasting" en "fiscaliteit".

Wat zegt ilovefestivals over de IB van muziekfestivals?

Ilovefestivals.be is een pure festivalkalender; FMiV is een van de drijvende krachten achter de site. Die zegt dus niets buiten kalenderdata en festivals.

Wat zegt ACC of Accelerating Agencies over de IB van muziekfestivals?

ACC "...upgrades, promotes and defends the added value of their members towards (future) employees, clients, authorities, press and public"; hun leden zijn reclameagentschappen⁸⁹.

Wat zeggen zij over het IB-statuuat van de VZW-muziekfestivalorganisator? Onze zoektocht per eind juni 2026 leverde niets op. In onze zoektocht naar haar standpunten inzake fiscaliteit vinden we via de zoekfunctie op de site: niets.

Wat zegt de fiscale rechtspraak? De Graspop-saga

⁸⁴ <https://besa.be/nl>

⁸⁵ <https://besa.be/nl/themas/>

⁸⁶ https://besa.be/nl/?s=fiscaliteit&ct_post_type=post%3Apage

⁸⁷ <https://besa.be/nl/>

⁸⁸ [Febelux.com](https://www.febelux.com)

⁸⁹ <https://www.acc.be/>

2010 - De VZW Graspop (Dessel)⁹⁰ wordt na een controle onderworpen aan de vennootschapsbelasting. De rechtbank in 2010 bevestigt die interpretatie: niettegenstaande dit mega-metal festival slechts éénmaal per jaar wordt georganiseerd,

-vergt dit jaarlijks evenement een omvangrijke organisatie die tijdens de rest van het jaar wordt voorbereid en aldus over het hele jaar activiteit meebrengt zodat er geen sprake is van alleenstaande of uitzonderlijke verrichtingen,

-is er een commerciële uitbating van het festival, waarbij promotie werd gemaakt voor de internationaal gerenommeerde artiesten zodat ook het brede publiek kan aangetrokken, hoge inkomrijzen worden gevraagd en aanzienlijke winsten gerealiseerd;

-blijkt nergens uit een objectief gegeven dat het promoten van bij het publiek onbekende artiesten de hoofdactiviteit van de VZW is;

-werd de organisatie van dit festival volgens nijverheids- of handelsmethoden uitgevoerd vb. door de commerciële uitbating van het festival en door de hoge inkomrijzen.

2013 - De VZW Graspop (Dessel) gaat in beroep maar verliest daar ook het pleit in 2013⁹¹. Ze is opgericht in hoofdzaak voor de organisatie van een muziekfestival, in casu het “Graspop Metal Meeting”⁹². Ze kan evenwel op verschillende manieren refereren naar tentoonstellingen of jaarbeurzen. Haar statuten vermelden als doel het “... inrichten van optredens van binnenlandse en buitenlandse artiesten met als doel deze bij een breder publiek bekend te maken...”⁹³. Het hof van beroep weigert dit: een muziekfestival is volgens haar geen tentoonstelling of handelsbeurs.

2016 - De VZW voert aan - tot in Cassatie in 2016 - de volgende argumenten (onze samenvatting)⁹⁴:

1.de wetgever heeft aan de woorden tentoonstelling en handelsbeurs geen definitie gegeven; ze moeten dus begrepen zoals in de gewone omgangstaal;

2.het Groot Woordenboek voor de Nederlandse Taal VanDale omschreef (toen) het woord tentoonstelling als volgt: “... handeling van iets of iemand te kijk, te pronk stellen... de handeling van iets ter bezichting te stellen ... instelling, meestal van tijdelijke aard, waar de bezoekers de gelegenheid wordt gegeven om zaken van een bepaalde categorie of die min of meer een geheel vormen (bijv. producten van nijverheid of kunst) te bezichtigen... ”;

⁹⁰ Aldus zie hierover rechtsleer: Matheï, S., Advocaat, Ook vrijwilligersvergoedingen in VZW's die vennootschapsbelasting betalen, in <https://www.stevenmathei.be/blog/2023/3/10/ook-vrijwilligersvergoedingen-in-vzws-die-vennootschapsbelasting-betalen>; CHRISTIAENS, J., DENEË, M., GEENS, K., De VZW, Brugge, Die Keure, 2015, p. 577; NAESSENS, D., 2016, 47/103; zie hierover pers: Mark Van Luyk, Verengingen, Hasselt, in HBvL, 10 maart 2023; volgens de rechtbank: Rb Antwerpen, 1 oktober 2010, geciteerd door DVB, Beslissing 2015.367 van 17 februari 2016, 79, in *FisconetPlus*

⁹¹ Zie hierover

-de VZW: <https://www.graspop.be/nl/>;

-de rechtsleer die hierover schrijft en de case bespreekt: DESCHRIJVER, D., 2019, p. 258-259;

-de rechtspraak ter zake in beroep: Hof van beroep Antwerpen, 15 januari 2013; Hof van beroep Antwerpen, 6 mei 2014;

-de rechtspraak ter zake in Cassatie: Cass. 16 juni 2016, nr. F14.0197 N; Cass. 16 juni 2016, Fiscoloog, 2016, nr. 1492, 11; Cass. 16 juni 2016, FJF, nr. 2017/2, 1 maart 2017

⁹² Zie hierover onder meer op <https://festileaks.com/festival/graspop/2025/> & <https://www.graspop.be/nl/> & <https://www.gigview.be/festivals/graspop-metal-meeting-2025> & https://www.facebook.com/graspop/?locale=nl_BE

⁹³ Art. 3 van de statuten

⁹⁴ Zie hierover

-de rechtspraak ter zake in Cassatie: Cass. 16 juni 2016, nr. F14.0197 N; Cass. 16 juni 2016, Fiscoloog, 2016, nr. 1492, 11; Cass. 16 juni 2016, FJF, nr. 17/32; Cass., 16 juni 2016, F.J.F., n° 2017/32; Cour de cassation - Arrêt du 16 juin 2016 - Rôle n° F.14.0197.N », www.fiscalnet.be;

-de rechtsleer daarover: BUYSE, C., Les musiciens d'un festival sont-ils 'exposés'? », in *Le Fiscologue*, n° 1492, 14 octobre 2016, p. 11; GARROY, S., LES NOUVEAUX DÉFIS DE LA FISCALITÉ DES ASBL APRÈS LE CODE DES SOCIÉTÉS ET DES ASSOCIATIONS, in TAX, AUDIT & ACCOUNTANCY, JUNI/JUIN 2020, p. 51 en in <https://orbi.uliege.be/bitstream/2268/248795/1/TAA-67-2020.pdf>, p. 4/15)

3. het Groot Woordenboek voor de Nederlandse Taal VanDale omschreef (toen) het woord beurs als volgt: “...de gelegenheid vertegenwoordigers van een bepaald branche hun producten presenteren...” ... “.

De VZW argumenteerde dat hun festival eigenlijk niets minder was dan

-een tentoonstelling, waar “... de festivalgangers de gelegenheid wordt gegeven om muzikanten, artiesten en groepen te bezichtigen tijdens hun optredens..;”

-een beurs, waar “.... muziekuitvoerders (...) de kans krijgen om tijdens hun optredens hun muziek te presenteren en te promoten met commerciële bedoelingen... “.

Het Hof van Cassatie⁹⁵ volgde de fiscale administratie, niet de VZW.

Wat zegt de rechtspraak? Nog een saga

2016 - De organisator van gratis concerten onder VZW-vorm⁹⁶ is opgericht met het oogmerk om en houdt zich bezig met het organiseren van gratis concerten in samenwerking met en gesubsidieerd door steden en gemeenten. Het doel is jonge opkomende artiesten een podium te geven in combinatie met meer gevestigde waarden. Een (gecontracteerde) NV organiseert tegen vergoeding

-de nodige publiciteit,

-drankverkoop tijdens de concerten,

-alle andere commerciële aspecten.

De rechtbank van Leuven is in 2016 van mening:

-de hoofdactiviteit, met name het organiseren van concerten op vraag van gemeenten en steden is niet louter ideëel;

-de VZW werkt én met een economisch doel én een organisatie én een strategie op lange termijn én met rationele beheer methoden die essentieel gesteund zijn op begrippen als kosten, opbrengsten en rentabiliteit.

Het gebruik van nijverheids- en handelsmethoden ligt voor de hand: het (nodige) voeren van promotie, het opstellen van een financiële planning, het boeken van artiesten, het voorzien van catering, het opbouwen van de infrastructuur, het uitwerken van veiligheidsvoorzieningen, enzovoort veronderstelt,

-naast een specifieke praktische en organisatorische aanpak,

-het aanwenden van de in de sector gangbare commerciële technieken.

Volgens bepaalde rechtsleer kan men hier stellen dat de verenigingsvorm hier in wezen oneigenlijk was gebruikt⁹⁷.

⁹⁵ Het Hof stelde het als volgt volgens Franstalige rechtsleer: “...Ainsi, par « foire », il convenait d’entendre un événement lors duquel des entreprises présentent leurs produits et services et en font des démonstrations à des clients potentiels en vue de les promouvoir et de les commercialiser et, par « exposition », un étalage d’objets pour les faire regarder par le public...” (alsdus in GARROY, S., LES NOUVEAUX DÉFIS DE LA FISCALITÉ DES ASBL APRÈS LE CODE DES SOCIÉTÉS ET DES ASSOCIATIONS, in TAX, AUDIT & ACCOUNTANCY, JUNI/JUIN 2020, p. 51 en in <https://orbi.uliege.be/bitstream/2268/248795/1/TAA-67-2020.pdf>, p. 4/15)

⁹⁶ Aldus

-rechtspraak: Rb. Leuven, 14 oktober 2016);

-rechtsleer hierover: <https://www.cultuurloket.be/kennisbank/inleiding-wat-zijn-belastingen-en-welke-soorten-zijn-er/>

[rechtspersonenbelasting-of-vennootschapsbelasting](#); VAN CROMBRUGGE, S., RPB versus VennB.: een Vlaamse VZW is Woodstock niet, in Fiscooloog, 2017/10, 15 maart 2017, p. 1-4; DE JAEGER, T., Samenvatting van VAN CROMBRUGGE, S., RPB versus VennB.: een Vlaamse VZW is Woodstock niet, in Fiscooloog, 15 maart 2017, 2017/10, p. 1-4, in Stradalex

⁹⁷ DESCHRIJVER, D., 2019, p. 211

Andere rechtsleer is van mening dat de rechter mogelijks te streng was: het gratis verstrekken van culturele diensten aan het publiek lijkt toch bij uitstek een ideële activiteit te zijn, voorbestemd om niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen te worden⁹⁸.

Wat zegt de rechtspraak? De Labadoux-saga

2024 - De folk, blues of alt-rockfestival organisator VZW Labadoux⁹⁹ wordt door het hof van beroep te Gent in 2024 onderworpen aan de vennootschapsbelasting¹⁰⁰. Wat was deze erg interessante case?

In Ingelmunster organiseert deze VZW, met als statutair voorwerp het aanbieden van een verscheiden aanbod van actuele wereldmuziek, sedert 1988 een driedaags muziekfestival. Voor de aanslagjaren 2017 en 2018 dient ze zoals gebruikelijk RBP-aangiften in die de fiscale administratie niet meer aanvaardt. Het hof van beroep te Gent ziet volgende elementen die de visie van de fiscus onderschrijven.

De hoofdactiviteit van de VZW bestaat in het jaarlijks organiseren van het meerdaagse muziekfestival;

-er treden een veertigtal muziekgroepen op;

-het festival zich richt tot een breed publiek.

Het wordt professioneel georganiseerd:

-er is een gedeeltelijk professionele en gerenommeerde line up van internationale en nationale artiesten;

-er zijn live optredens in een drietal tenten;

-bij de artiesten zijn bekende namen, publiekstrekkingen enerzijds en beginnende, minder bekende of alleen lokaal bekende artiesten;

-het festival heeft een betalend kampeerterrein en een beveiligde parking;

-de promotie voor het festival zet de publiekstrekkingen in de kijker;

-het festival heeft een eigen, professioneel ogende en gebruiksvriendelijke website¹⁰¹;

-het heeft een facebookpagina¹⁰²;

-het heeft promotiefilmpjes op YouTube¹⁰³; sommige ervan noemen zelfs "promotiefilm"¹⁰⁴;

-het heeft eigen afspeellijsten op Spotify¹⁰⁵;

-het werkt op sociale media om haar publiek te bereiken (vb. Facebook, Instagram¹⁰⁶, website, ...);

-het maakt reclame via twee lokale radio- of televisiezenders;

⁹⁸ DE JAEGER, T., Samenvatting van VAN CROMBRUGGE, S., RPB versus VennB.: een Vlaamse VZW is Woodstock niet, in Fiscoloog, 15 maart 2017, 2017/10, p. 1-4, in Stradalex

⁹⁹ <https://labadoux.be/info/over-labadoux/>

¹⁰⁰ Aldus

-rechtspraak: Hof van Beroep Gent, 23 april 2024, 2022/AR/2123;

-rechtsleer: X., Organisatie muziekfestival valt onder de vennootschapsbelasting, ondanks afwezigheid van winstoogmerk, in https://expert.taxwin.be/nl/tw_actu_/document/ac20240708-4-nl, Vennootschapsbelasting 08 juli 2024; VAN CROMBRUGGE, S., Een goed muziekfestival is geen amateurswerk, Gent, 23 april 2024, WIB 1992, in Fiscoloog, editie 1843, p. 3, 3 juli 2024

¹⁰¹ <https://labadoux.be>

¹⁰² https://www.facebook.com/labadoux/?locale=nl_BE, 8,8 duizend volgers

¹⁰³ https://www.youtube.com/results?search_query=labadoux

¹⁰⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=EZIWK5UJ1V0>

¹⁰⁵ <https://open.spotify.com/playlist/5jHRCp3VeMSpSxQnU8M3kd?si=104455ef8f41449a&nd=1>

¹⁰⁶ <https://www.instagram.com/labadoux/>

- er is online ticketverkoop;
- die gebeurt via een link op de eigen webpagina naar een professionele dienstverlener, waarbij boven de ticketprijs kosten worden aangerekend voor het reservatiesysteem;
- er worden ook tickets verkocht in enkele lokale zaken en aan de deur.

Het festival is erg succesvol:

- er komen ongeveer 10.000 mensen opdagen als betalende bezoekers;
- de totale ontvangsten voor boekjaren 2016 & 2017 bedragen respectievelijk 322.559 & 352.480 €;
- er is een financieel evenwicht opgebouwd.

De VZW brengt nog aan als onderlijning van haar sociale doelstellingen:

- de VZW doet noch aan winstmaximalisatie, noch aan winstuitkering aan de leden; het hof stelt dat dit klopt doch dat dit de aard van de winstgevende hoofdactiviteit niet verandert;
- de VZW wijst op haar democratische prijzen; het hof contesteert dit niet, doch de VZW bewijst niet dat haar prijzen onder de marktprijzen liggen; de vergelijking met de prijzen van andere muziekfestivals die grotere aantallen én meer vermaarde artiesten aantrekken, kan ook niet opgaan;
- de VZW wordt gesubsidiëerd: het verkrijgen van subsidies of sponsoring behoort volgens het hof ook tot handelsmethoden;
- het gebrek aan vergoeding voor de bestuurders doet geen afbreuk aan de vaststelling inzake het duurzame karakter van de verrichtingen/de professionele organisatie;
- de VZW maakt massaal gebruik van 300 vrijwilligers die enkel met gratis tickets en/of drank- en etensbonnen en gratis toegang worden aangetrokken: volgens het hof volstaat dat niet om in de RPB te vallen; het is een gebruikelijke techniek in de festivalsector, die zelfs door commerciële organisatoren gehanteerd wordt;
- er treedt jaarlijks minstens één kwetsbare muziekgroep op;
- de mix van artiesten is erop gericht om jong opkomend, lokaal of minder bekend talent een podium te geven, veeleer dan een aantrekkelijk, afwisselend, gevuld, maar betaalbaar programma voor het geïsoleerde publiek uit te werken; het hof ziet daarvan geen concreet bewijs;
- er is aandacht voor fysieke toegankelijkheid voor elkeen van het festival en laagdrempeligheid op sociaal vlak (rolstoeltoegankelijkheid, ondersteuning, animatie, enzovoort); volgens het hof onderscheiden evenwel deze inspanningen van de VZW voor rolstoeltoegankelijkheid en ondersteuning haar niet van commerciële festivals, integendeel: dat is gangbaar in de muziekfestivalindustrie;
- er zijn gratis tickets voor een kwetsbaar publiek; het hof ziet daarvan geen concreet bewijs.

Wat betekent dat juridisch allemaal?

- de VZW streeft duidelijk geen winstoogmerk na;
 - ze organiseert een heel jaar op een professionele wijze een festival van omvang, wat een robuuste, gespecialiseerde kennis van dit marktsegment en van de muziekindustrie vereist, het opmaken en handhaven van een strakke financiële planning, een uitgebouwde praktische organisatie, contacten met de artiesten, opbouw van de infrastructuur, reclamecampagnes, ticketverkoop, catering, veiligheidsvoorzieningen, verzekeringen, brandpreventie, ;
 - deze organisatie verloopt met in de industrie gebruikelijke methoden, gangbare commerciële technieken, zoals aantrekken van gerenommeerde artiesten, voeren van wijdverspreide reclamecampagnes, aantrekken van sponsors, online ticketverkoop via beveiligde, betrouwbare en professionele kanalen, het organiseren van catering, het huren van podia en tenten, organiseren van veilige slaap- en kampeergelegenheid;
 - de VZW werkt volgens de principes van economisch rendement, die vergelijkbaar zijn met methoden die worden aangewend door commerciële bedrijven actief in dezelfde sector.
- Ze voert dus een hoofdactiviteit-exploitatie met handelsmethoden en valt onder de VennB.

Dit kan tellen als bom in de festivalsector? Het is de eerste keer o.i. dat voor een festival een arrest de activiteit zo uitvlooit en fileert.

Wat zegt de rechtspraak? De Groezrock-saga

2015 – Bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen in 2015¹⁰⁷ werd de VZW organisator van het jaarlijkse punk- en hardcorefestival Groezrock in de VennB. geparkeerd, in bevestiging met wat de fiscale administratie had gedaan.

Wat waren de feiten? Deze waren als volgt:

- de VZW had als doel het socio-culturele leven van de gemeente Meerhout¹⁰⁸ te bevorderen;
- de VZW heeft haar fiscale woonplaats in België en heeft rechtspersoonlijkheid;
- de VZW had als enige activiteit het organiseren van een jaarlijks festival inzake punt en hardcore;
- die organisatie hield de VZW maanden bezig;
- voor die organisatie werd voor ettelijke onderdelen een beroep gedaan door de VZW op commerciële spelers;
- de VZW realiseerde winsten op de organisatie van het festival, na aftrek van alle kosten.

Wat was de fiscale kwalificatie volgens de rechtbank?

Kon art. 181, 5° in fine en art. 220, 3° WIB 1992 toegepast en de RPB als toepasselijk aangemerkt omdat de VZW hoofdzakelijk of uitsluitend als doel had het houden van een handelsbeurs of een tentoonstelling?

Volgens de rechtbank kon een festival niet vallen onder de toepassing van die wetgeving.

Kon art. 182, 1° en art. 220, 3° WIB 1992 toegepast en de RPB als toepasselijk aangemerkt?

Dit artikel kon volgens de rechtbank niet toegepast, want de VZW activiteit was

- inzake voorbereiding omvangrijk,
- over meerdere maanden gespreid
- en dus niet vatbaar voor de kwalificatie uitzonderlijk of alleenstaand.

Kon art. 182, 2° en art. 220, 3° WIB 1992 toegepast en de RPB als toepasselijk aangemerkt?

Dit artikel kon volgens de rechtbank niet toegepast, want de VZW activiteit was geen belegging van fondsen ingezameld in het kader van haar statutaire opdracht.

Kon art. 182, 3° ab initio en art. 220, 3° WIB 1992 toegepast en de RPB als toepasselijk aangemerkt omdat de activiteit bijkomstig en rechtstreeks ondergeschikt was aan het belangeloos doel en de belangeloze doelactiviteiten?

Dit artikel kon volgens de rechtbank niet toegepast, want de VZW activiteit (van de organisatie van het festival) was

- noch bijkomstig
- noch ondergeschikt.

Kon art. 182, 3° in fine en art. 220, 3° WIB 1992 toegepast en de RPB als toepasselijk aangemerkt omdat de activiteit niet gevoerd werd volgens industriële en/of handelsmethoden? Dit artikel kon volgens de rechtbank niet toegepast, want de VZW activiteit (van de organisatie van het festival) was

- gevoerd volgens handels- en industriële methoden, ongetwijfeld,
- via een commerciële uitbating,
- met hoge inkomtprijzen,
- en met winst.

¹⁰⁷ Zie hiervoor

-het vonnis: Rb. Eerste aanleg, Antwerpen, 18 maart 2015, gepubliceerd in Fiscoloog, 2015, nr. 1436, 12 en in TaxWin nr. 12/7655;

-de pers: COPPENS, P.-F., "Fiscalité", La définition. ASBL ... avec but lucrative, in La Libre Belgique, 28 mei 2016;

-de rechtsleer: DESCHRIJVER, D. (2019), p. 169 en 170

¹⁰⁸ Zie voor die gemeente op <https://www.meerhout.be>

De VZW valt dus onder de VennB.

2017 – Ook in beroep bevestigt het hof van beroep te Antwerpen in 2017¹⁰⁹ dat de VZW onderhevig is aan de VennB.

Deze analyse is daarenboven interessant om andere redenen dan het hogervermelde vonnis in eerste aanleg.

Het hof analyseert grondig en lang de toepassing van art. 182, 3° en 220, 3° WIB. Volgens het hof is de festivalorganisatie geen “bijkomende activiteit” die ondergeschikt was of noodzakelijk was aan/voor het ideële doel van de vereniging, met name “de bevordering van het socio-culturele leven van Meerhout”. Waarom of waarom niet?

Het geeft hiervoor aan de volgende rij van redenen die eerder de thesis van ondergeschiktheid en bijkomendheid ondersteunen (onze woorden, alfabetische volgorde en onze opsomming):

1-de plaats van het festival is de gemeente Meerhout, met name een lokale festivalweide, uitgerust als festivalplaats en camping, door de duur van het festival;

~....

Het geeft hiervoor eveneens aan de volgende rij van redenen die eerder de thesis van ondergeschiktheid en bijkomendheid helemaal niet ondersteunen (onze woorden, alfabetische volgorde en opsomming):

-de onderaanbesteding van de organisatie van de camping is uitbesteed aan professionelen van buiten de gemeente Meerhout;

-de onderaanbesteding van de organisatie van de catering is uitbesteed aan professionelen van buiten de gemeente Meerhout;

-de optredende bands/artiesten hebben geen aangetoonde band met de gemeente Meerhout;

-de VZW betreft het socio-culturele leven in en van de gemeente Meerhout slechts in zeer bijkomstige mate bij het festival;

-de VZW gaf giften aan lokale verenigingen (het “Rode Kruis”, de “Molenvrienden”, de “Ruitersclub Roskam”, de “Chiro”, de “ouderraad”, ...) uit de buurt (en dit zou een positief element kunnen zijn), doch hier is het hof erg kritisch. Waarom? A)ook ondernemingen onder de VennB. kunnen geven; b)de giften aan al deze organisaties zijn zeer klein; c)de grootste gift, overigens in disproportie tot alle andere, is aan een (aan de betrokken VZW verwante) VZW H.; het hof zag hier geen enkele valabele verklaring of uitleg voor;

-er werd niet bewezen of aangetoond dat de vereniging H. de ontvangen giften op haar beurt gebruikt heeft voor de socio-culturele ontwikkeling in en van Meerhout; het geld stond “geparkeerd” op de rekeningen van H.;

-de VZW behield voor het onderzochte jaar na kosten en giften nog ongeveer 120.000 euro over; nergens blijkt uit dat dit bedrag was besteed aan het of een onbaatzuchtig doel;

-de VZW gebruikt slechts in zeer beperkte mate vrijwilligerswerk, verricht door vrijwilligers van plaatselijke organisaties.

Het hof stelde tevens onregelmatigheden vast: de betrokken giften werden geboekt als kosten voor dienstenprestaties.

O.i. vergist het hof zich op dit laatste: uit het vonnis en/of arrest blijkt o.i. duidelijk dat het eigenlijk niet om giften maar om vergoedingen gaat voor door de betrokken verenigingen gepleegde prestaties (telkens met hun vrijwilligers, dus de eigen vrijwilligers van die verenigingen); de VZW gaf dat ook als

¹⁰⁹ Zij het dat de argumentatie en het onderzoek deels de andere kant uitgingen, het resultaat bleef gelijk. Zie hierover

-het arrest: Antwerpen, 28 februari 2017, Fiskoloog 2017, nr. 1513, 2 en TaxWin nr. 2015/AR/1437;

-rechtsleer: DESCHRIJVER, D. (2019), 170

uitleg; het betreft dan o.i. wel degelijk kosten voor dienstenprestaties; daar zijn o.i. meerdere redenen voor:

- het is niet omdat vrijwilligers van die verenigingen de diensten leveren dat de vergoedingen betaald aan die verenigingen giften worden;
- een gift (ook aan VZW's) is per definitie zonder tegenprestatie;
- vrijwilligers kunnen daarenboven niet onder gezag leiding en toezicht van een andere organisatie dan de hunne werken; mochten ze dat wel doen, dan worden ze werknemers van die andere organisatie. Ook dan blijven het kosten.

Mogelijks "vergist" het hof en/of de VZW zich ook inzake de "gift" aan de VZW H.

- een overdracht om niet tussen twee VZW's met hetzelfde doel is geen gift; het is een overdracht om niet die de realisatie inhoudt van het doel van de VZW die overdraagt;
- een overdracht om niet tussen twee VZW's die niet hetzelfde doel hebben is een schenking, die evenwel normaal niet is toegelaten.

Het gaat dus o.i. ofwel om een niet toegelaten gift, ofwel om een overdracht om niet. Wij hebben niet genoeg informatie om dit hier uit te spitten/op te lossen.

Volgens rechtsleer is de uitspraak van het Hof op enkele onderdelen duidelijk bekritiseerbaar:

- 1-sommige rechtsleer is van oordeel dat het feit of het festival organiseren al dan niet noodzakelijk was voor het onbaatzuchtige doel van de VZW als "...criterium hier niet richtinggevend.." is¹¹⁰;
- 2-dezelfde rechtsleer is van mening dat "Hier werd uit het oog verloren dat een bestedingscriterium als dusdanig niet geldt..."¹¹¹;
- 3-dezelfde rechtsleer is de volgende mening toegedaan over het geparkeerde geld op bankrekeningen: "... Ook dit laatste is hier fiscaal eigenlijk niet relevant. Het komt er enkel op aan om na te gaan in hoeverre een economische bedrijvigheid al dan niet bijkomend is ten aanzien van de ideële bedrijvigheid. Het louter aanhouden van gelden op een bankrekening is geen economische bedrijvigheid..."¹¹².

Wij zijn het grosso modo met die drie kritieken niet eens (we reageren onder 1 op kritiek 1, onder 2 op kritiek 2, onder 3 op kritiek 3):

- 1-het onderzoek of een bepaalde economische activiteit al dan niet "noodzakelijk" is voor het onbaatzuchtige doel is wel degelijk relevant; op die basis aanvaardt de fiscale administratie en verschillende rechtsleer en verschillende rechtspraak en de DVB bepaalde economische activiteiten (als noodzakelijk) zonder de RPB in vraag te stellen;
- 2-het bestedingscriterium geldt o.i. wel degelijk en dat om verschillende redenen; we geven er enkele; de besteding van inkomsten van de VZW ofwel aan de leden, bestuurders, vrijwilligers, oprichters van de VZW zonder dat daar prestaties tegenover staan komt neer op winstverdelingsoogmerk en winstverdeling, wat én juridisch is verboden en fiscaal is verboden: de toepassing van de RPB onder art. 182 (inclusief voor de toepassing van 3°) en 220 WIB 1993 kan geweigerd aan verenigingen die winsten of niet-verantwoorde sommen aan die groepen uitkeren; daarenboven: de besteding van de winsten aan een gift aan een andere VZW is onderhevig aan de compatibiliteit van die andere VZW met de eerste: beiden moeten juridisch volgens hogere en recente rechtspraak hetzelfde doel hebben (de besteding is dus ook bij een schenking juridisch van belang) en ook fiscaal is dit relevant: mochten beide VZW's niet hetzelfde doel hebben, dan treedt

¹¹⁰ Aldus DESCHRIJVER, D. (2019), p. 170

¹¹¹ Aldus DESCHRIJVER, D. (2019), p. 171

¹¹² Aldus DESCHRIJVER, D. (2019), p. 171

de VZW buiten haar statuten en optreden buiten de statuten om is een reden voor de niet toepassing van de RPB onder art. 182, 3° WIB 1992;

3- hier geldt mutatis mutandis hetzelfde als opmerking als wat we gaven onder 2.

Wij zijn het wel eens met de stelling dat het aanhouden van gelden op) een bankrekening geen economische activiteit is; maar: het lang aanhouden van gelden op een bankrekening zonder redelijke uitleg (reservering voor een bepaalde uitgave, provisies voor niet recupereerbare vorderingen, liquiditeiten voor volgend jaar,) is

-juridisch mogelijks een indicatie van afwezigheid van goed beheer,

-feitelijk een mogelijke indicatie van gebrek aan mogelijkheden inzake realisatie van het belangeloos doel,

-een altijd uit te leggen item voor een rechtbank die het wil weten: zelfs als de uitleg is, dat men niet goed weet wat men er mee gaat doen..... .

Wat zegt de pers? De Mama Dora-saga

Na een controle werd ook de VZW La Mama Dora (alias Het Sterven op Zee Festival)¹¹³ begin 2024 onderworpen aan de VennB. (omwille van een exploitatie van winstgevende aard als hoofdactiviteit) met een deels retroactieve vordering die een grote impact had op de financiële buffer van de organisatie¹¹⁴.

Het door haar georganiseerde festival “Rock Ternat” stopt er mee in 2024 (o.a.) omdat die vennootschapsbelasting als een zwaard van Damocles boven hun hoofd hangt en dat voor jaren terug¹¹⁵.

Wat zegt de pers? De Dranoeter-saga

De VZW Dranoeter¹¹⁶ ondergaat in de jaren 2024-2025 hetzelfde lot; ze wordt door de fiscale administratie al in 2019 (met terugwerkende kracht) en in eerste aanleg in de

¹¹³ Zie de VZW: <https://rockternat.be/>; de KBO: 0761.806.029; de pers: DELOOR, K., Vlaams volksvertegenwoordiger (Vooruit) en Organisator van Rock Zottegem, *Opinie, SOSFestivals.Wat zijn we zonder muziek en dans?*, in <https://www.dewereldmorgen.be/community/sos-festivals-wat-zijn-we-zonder-muziek-en-dans/>, 6 februari 2025, 13:23

¹¹⁴ La Mama Dora, het einde van een stukje muziekgeschiedenis uit het Pajottenland, in <https://rockternat.be/>, 16 januari 2025

¹¹⁵ SOKOL, K., Na annulaties en tijdelijke pauzes: wat is er aan de hand met onze festivals?, in <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2025/01/21/festivals-annulaties-wat-is-er-aan-de-hand/>, 22 januari, 2025,12:39; VANDEGEHUCHTE, E., Festivalkalender op enkele dagen tijd publiekslievelingen kwijt: “De lat ligt ontzettend hoog”, in https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20250119_96890763, 20 januari 2025, 03:00; De Leu, N., Festivals 2025, Vrijwilligersfestivals staan onder druk: alles wordt duurder en de fiscus rekent zonder pardon door, in https://www.standaard.be/cnt/dmf20250121_95871152, 21 januari 2025, 03:00.

Niet in die zin: DE LEU, N., Dranoeter verliest de strijd tegen de fiscus, in *De Standaard*, 18 december 2025

Niet in die zin:

¹¹⁶ Zie hierover onder meer:

-in de pers: VANDEN BROECK, B., Directeur VZW Dranoeter, Waarom jaagt de fiscus op VZW's? in *De Standaard*, 3 november 2025, in <https://epaper.standaard.be/data/2770/reader/reader.html?t=1762158890762#!preferred/0/package/2770/pub/6602/page/28/alb/303518>;

-de VZW zelf: VANDEN BROECK, B., Directeur VZW Dranoeter, Waarom jaagt de fiscus op VZW's? in *De Standaard*, 3 november 2025, in <https://epaper.standaard.be/data/2770/reader/reader.html?t=1762158890762#!preferred/0/package/2770/pub/6602/page/28/alb/303518>

Vennootschapsbelasting geklasseerd. Ze speelt via de pers¹¹⁷ in op het heersende protest tegen de fiscus.

De fiscale administratie vroeg in 2019 voor het eerst om voortaan de vennootschapsbelasting te betalen i.p.v. de RPB¹¹⁸.

De discussie met de fiscus wordt bijna in het publiek gevoerd. Wat verwijt de directie van Dranouter aan wie en wat vreest ze?

De directie van Dranouter verwijt wat (wij citeren)?

-“... de symptomatische miskenning van de ware aard van culturele organisaties...”¹¹⁹;

-“... een fiscaal beleid waarbij steeds meer culturele VZW's onder vuur komen te liggen...”¹²⁰;

-“... fiscale “jacht” ...”¹²¹;

-“... miskent de ziel van culturele VZW's... ”¹²²;

-“... bedreigt de non-profit energie die de motor is van een bloeiende cultuursector...”¹²³;

-“... het begin van een beleidsomslag ... De fiscus hoopt in het geding tegen ... Dranoeter ... op een uitspraak die als basis kan dienen om vervolgens resoluut het veld van culturele vzw's verder aan te pakken”¹²⁴;

-“... een fiscale lawine die het culturele landschap ernstig kan beïnvloeden...”¹²⁵;

-...

Zij verwijt dat aan wie? De directie van de VZW citeert de volgende partijen:

-de overheid; wij citeren: “... de redenering van de overheid...”¹²⁶; “... de overheid miskent daarmee de eigenheid van culturele VZW's...”¹²⁷; “... gecreëerd door de overheid...”¹²⁸; “... de overheid...”¹²⁹;

¹¹⁷ Zie hierover in november 2025 alleen al: VANDEN BROECK, B., Directeur VZW Dranouter, Waarom jaagt de fiscus op VZW's? in De Standaard, 3 november 2025, in <https://epaper.standaard.be/data/2770/reader/reader.html?t=1762158890762#!preferred/0/package/2770/pub/6602/page/28/alb/303518>; DE LEU, N., VANTYGHEN, P., VZW achter folkfestival Danouter verzet zich tegen fiscus, in De Standaard, 3 11 2025, DSZ, 1 & 2; X, “Wie is er straks aan de beurt: de dorpsharmonie?”, in De Standaard, 3 11 2025, DSZ, 2

¹¹⁸ Aldus de directie van Dranoeter in DE LEU, N., VANTYGHEN, P., VZW achter folkfestival Danouter verzet zich tegen fiscus, in De Standaard, 3 11 2025, DSZ, 1 & 2; X, “Wie is er straks aan de beurt: de dorpsharmonie?”, in De Standaard, 3 11 2025, DSZ, 2

¹¹⁹ Aldus Directeur Dranoeter VZW in VANDEN BROECK, B., Directeur VZW Dranouter, Waarom jaagt de fiscus op VZW's? in De Standaard, , 3 november 2025, in <https://epaper.standaard.be/data/2770/reader/reader.html?t=1762158890762#!preferred/0/package/2770/pub/6602/page/28/alb/303518>

¹²⁰ Idem

¹²¹ Idem

¹²² Idem

¹²³ Idem

¹²⁴ Idem

¹²⁵ Idem

¹²⁶ Idem

¹²⁷ Idem

¹²⁸ Idem

¹²⁹ Idem

-de fiscus; wij citeren: "...de fiscus wil de VZW ... vennootschapsbelasting laten betalen.... "¹³⁰; "... FOD Financiën..."¹³¹, "... de fiscus....."¹³².

Sommige rechtsleer haast zich om de VZW te verschonen:"... haar leiders en sympathisanten Hadden ... in de gewone pers enkel opiniebijdragen laten publiceren over de fiscale dreiging die hen boven het hoofd hing. Die opiniebijdragen in de pers kon men net opvatten als verwijten aan een al te hardvochtige administratie..."¹³³.

Elk deel van een evtueeel verwijt zit o.i. evenwel volledig verkeerd:

-het is niet de fiscale administratie die een bepaald beleid voert: zij voert de wet uit en de wet stelt dat het voeren van een exploitatie, zeker als die een hoofdactiviteit is en gevoerd wordt met handelsmethoden, onder de VennB. valt; de fiscus mag daarvoor tot enkele jaren terug aan als die jaren ook voldoen aan dat criterium;

-VZW's horen de wet te kennen (nemo censetur ignorare legem); de VZW kon dat dus stilaan verwachten;

-wetten worden niet gemaakt door de fiscus, noch door "de overheid" maar door het parlement.

Deze wetgeving is gemaakt door onze volksvertegenwoordigers;

-tot slot: het is de plicht van de fiscus de VZW te belasten als hij in de belastingsvoorwaarden zit¹³⁴. Punt.

Het is "bon ton" en komt regelmatig voor om de fiscale administratie te laten opdraaien voor al het kwaad op fiscaal vlak; zelfs (gewezen) volksvertegenwoordigers uit het parlement deden dat ettelijke keren, zelfs van partijen die mee de wetgeving goedkeurden waartegen ze protesteren¹³⁵. Niets is vreemd nog in dit land.

Wat vreest de directie van Dranouter? Haar vrees is drieërlei¹³⁶:

1-men maakt van onze case een voorbeeldcase om daarna anderen aan te pakken.

2-de samenwerking met verschillende andere vzw's komt in het gedrang;

3-tijdens de soms vettere jaren kan geen reserve of kapitaalsinjectie in de toekomst meer gemaakt.

Die vrees is ongegrond o.i.

1-het is zeer de vraag of de fiscus voorbeeldcases nodig heeft:

-er zijn immers al pakken VZW's in de festivalsfeer die in de VennB zittten; voorbeelden genoeg dus;

-in het fiscaal recht is elke VZW individueel op de feiten te beoordelen

2-die samenwerking met andere VZW's kan ook onder de vennootschapsbelasting;

¹³⁰ Idem

¹³¹ Idem

¹³² Idem

¹³³ VAN CROMBRUGGE, S., Weer muziekfestivals in VZW-vorm onderworpen aan vennootschapsbelasting, Fiscoloog, 04.03.2026, 1917, p. 5

¹³⁴ Ook in die zin overigens wat verder: VAN CROMBRUGGE, S., Weer muziekfestivals in VZW-vorm onderworpen aan vennootschapsbelasting, Fiscoloog, 04.03.2026, 1917, p. 5

¹³⁵ X, "Wie is er straks aan de beurt: de dorpsharmonie?", in De Standaard, 3 11 2025, DSZ, 2

¹³⁶ Onze samenvattende conclusies op basis van uitspraken van directeur Dranoeter VZW in VANDEN BROECK, B., Directeur VZW Dranouter, Waarom jaagt de fiscus op VZW's? in De Standaard, 3 november 2025, in <https://epaper.standaard.be/data/2770/reader/reader.html?t=1762158890762#!preferred/0/package/2770/pub/6602/page/28/alb/303518>

3-dit is een realistische angst; doch: de meest kapitaalkrachtige “festivals” zijn degene die onder vennootschaposbelasting vallen; der vraag is natuurlijk; wat was er eerst: de kip (een zeer rendabel festival) of het ei (de VennB.)? In quasi alle gevallen die wij kennen was er eerst de (festival)kip en dan pas het (fiscaal) ei.

Wat zijn de feiten waarop de fiscale administratie zich kon baseren in de case Dranouter VZW? De facts in deze case zijn de volgende (wij baseren ons hierbij alleen op publieke data en publicaties ofwel van de VZW zelf ofwel van officiële zijde zo gepubliceerd over de VZW).

Facts in de case Dranouter VZW anno 2025

Hoofdactiviteit	Organisatie van een folk-zomerfestival FESTIVAL DRANOUTER -sinds 1975, wat het meteen tot een van de oudste festivals van België en Vlaanderen maakt -tot 2010 bekend als Folk Dranouter -gedurende verschillende dagen, -in zijn soort het grootste van Europa -al enkele malen bekroond met groene prijzen omwille van zijn duurzaamheid/ecologisch karakter af en toe geflankeerd door of ook bevattende -een loopparcours, vb. in 2022 langs de festivalweide ne het hoofdpodium; -....
Ondersteunende elementen van die activiteit	Samenwerkingen met derden-organisaties: -organisaties voor mensen met een beperking; vb. de VZW Vondels stuurt al 15 jaar mensen met een beperking naar Dranoeter om de afvaleilanden te helpen installeren en de terreinen schoon te maken; ze krijgt daarvoor 3.000 eur per jaar; -organisaties voor jongeren met emotionele problemen; -organisaties voor jongeren met een kwetsbaarheid; vb. de VZW Iona Roeselare bouwt met een twintigtal jongeren al vele zomers drie weken lang het festival deels mee op en breekt het daarna deels weer af; voor die weken werk krijgt het van Dranoeter 4.500 euro voor projecten rond zelfontplooiing; -erfgoedhuizen; -cultuurhuizen; -onderwijsinstellingen; -organisaties die werken op kansarmoede; -organisaties die werken op emancipatie; -... De samenwerkingen bieden mensen uit de doelgroepen van die verenigingen de kan seen ervaring op te doen, eens buiten te komen, zich onder te dompelen in een nieuwe sfeer, zich te ontwikkelen, iets te leren, samen te werken, edm. Deze samenwerkingen lopen al erg lang. Deze organisaties krijgen van het festival -logistieke steun, -financiële steun: ongeveer 30.000 euro per jaar. Volgens sommige van deze organisaties is het niet evident om hun doelgroepen zulke beleving te kunnen laten meemaken.
“Neven”festivals of activiteiten	Organisatie van Festival aan Zee -sinds 2005 -i.s.m. de stad De Panne -voorheen gekend onder Dranouter aan Zee -voortspruitend uit Uitblazen, een reeks evenementen aan de kust -gratis, 2 daags familiefestival
	Concertreeks Secret Sera Sessions -i.s.m. de Stad nieuwpoort
	Het Pop-up picknik Chalet -een authentiek, korte keten concept

	Organisatie van het Lions Bad-Festival of het BAD-belevingsfestival -in De Panne, -jaarlijks 2.000 bezoekers -stopgezet na editie 2013 -op basis van de volgende omstandigheid volgens de directie van Dranoeter “toen duidelijk werd dat de we permanent onder de vennootschapsbelastingen dreigden te vallen”
Continu aanbod sinds enige tijd	Dranouter VZW biedt op haar site van en over het Dranouterfestival openlijk (https://www.festivaldranouter.be/nl/over-festival) aan om haar te laten “... inschakelen voor de organisatie van jouw evenement. Check de website www.dranoeter.be voor een volledig overzicht van onze realisaties...” . En wat vinden we daar? “Dranouter VZW is de overkoepelende organisatie achter tal van festivals, evenementen, projecten, ... Hieronder een overzicht van onze <u>afgelopen projecten</u>” (nvdr. wij rangschikten die alfabetisch en vatten de essentie samen): Artist in Residence (residentie 11 p. voor logeren van de artiesten tijdens het festival en voor jonge opkomende artiesten om er te spelen/oefenen en te huur tijdens vrije weken) Cupido (de VZW was een van de 14 deelnemende partners in het Cupidoproject voor creatie van zakelijke kansen rond de Noordzee) Dranouter Experience (organisatie van locale tochten en workshops) Festival aan Zee (evenement van de VZW i.s.m. De Panne, in De Panne, van 2005-2019) Gandalf (folktijdschrift 1981-1997, m.m.v. verschillende prominente Draunouter-VZW-gangers) Gonewest (350 culturele projecten) Green Folk (de VZW zet deels gesubsidiëerde stappen naar een groener festival en VZW) Internationaal Joods Festival (i.s.m. HET ZUIDERPERSHUIS Antwerpen) Klankpanorama.(de VZW realiseert een platform met een onbelemmerd zicht op de West-Vlaamse heuvels) Lions Bad Festival (evenement van de VZW i.s.m. Lions Club International VZW tussen 2010-2019) Lions Bad Festival 2021 Bubbel Editie (online variant na Corona van het Lions Bad Festival) Map records (eigen recordlabel van de VZW van 1993-2005) Secret Sea Sessions (de stad Nieuwpoort pakt uit met muziekavonden voor beperkt gezelschap op geheime locaties i.s.m. de VZW) Showcase Efix 2023 (de VZW was een partner in English Folk Expo in Manchester UK) Showcase Festival Dranouter (2023)(de VZW organiseerde in primeur tijdens een festival een exclusief showcase moment en netwerkmoment voor professionelen) Wil je doorbreken in de UK? (selecteren van bands voor optredens in Efix) Wij vonden elders ook nog: Kinderrechtenfestival Hieronder een overzicht van “<u>de huidige lopende projecten</u>” (nvdr. wij consulteerden dit per 04 11 25 en zettten het in alfabetische volgorde en vatten de essentie samen): Beroots (boekingskantoor sinds 2023 in folk & roots artiesten begeleiding en promotie in binnen- en buitenland) De klankmakerij (sinds 2018, indoor competitieve spelletjesattractie met klankpel en opdrachten) Dranouter Plus (= toekomstige opvolger van het inmiddels gestopte Bad festival) Festival Dranouter (gemoedelijk gezinsvriendelijk jaarlijks festival met grote namen uit folk en roots) Flanders Folk Awards (de VZW Draouter neemt de praktische productie hiervan op zich) Muziekcentrum Dranouter VZW (is een aparte VZW muziekcentrum voor folk, door de hoofd VZW ondersteund) Partnerships en netwerken (de VZW is actief in en medeoprichter van FMIv, Flanders Folk network VZW) Residentie de Backstage (residentie 11 p. voor logeren van de artiesten tijdens het festival en voor jonge opkomende artiesten om er te spelen/oefenen en te huur tijdens vrije weken) Showcase Festival (2de x, voor professionelen, beloftevolle Vlaamse/Noorse/... bands optredens met netwerkmomenten) Vrijwilligerswerking (1000 mensen zijn op een of meerdere aspecten van de werking actief) De facto gedraagt de VZW zich minstens in zijn eigen voorstelling aan het grote publiek <u>ook</u> als een -brede, ervaren, jarenlange “eventorganisator”, -annex sinds 2023 continu “boekingskantoor”, -annex incidentele logiesverhuurverstrekker.
Sociale folk sponsoring	De (Muziek)Academie van Ieper die in haar opleidingen folkinstrumenten en folkbelevissen aanbiedt kreeg van de VZW Dranoeter -12.500 euro voor de aankoop van folkinstrumenten -kosteloos in het muziekcentrum t’ Folk toonmomenten, examensplaats en – tijd -een eigen podium op het folkfestival voor het neerzetten van muziek door hun leerlingen
	Muziekbank, een project bij het Streekfonds West-Vlaanderen (beheerd bij/onder de vleugels van de Koning Boudewijnstichting), krijgt van de VZW Dranouter een vast podium waarop jongeren folk kunnen spelen. De kostprijs daarvan voor Dranouter is jaarlijks 10.000 euro.

	Muziekcentrum 't Folk (Dranouter) VZW is gebouwd met de festivalinkomsten en krijgt van de VZW Draouter steun het hele jaar door voor -gebouw, -energie -onderhoud. Ook dit centrum werkt met sociale organisaties samen. Vb. VZW Vondels bevolkt logistiek gezien de bar van' muziekcentrum 't Folk elke dinsdagnamiddag sinds lang. 't Folk is een folkclub met café-restaurant dat het hele jaar door folkconcerten houdt
--	--

Legende: eigen samenstelling op basis van verschillende bronnen¹³⁷

Onze vaststellingen zijn de volgende:

- de VZW ontwikkelde een ruime variatie aan activiteiten, waaronder een eigen platenlabel, een artiestenbureau, verhuring van onroerend goed voor logies, verschillende concerten, technische diensten voor derden, nationale en internationale activiteiten, ...;
- in het eerste ons gekende jaar van problemen met de fiscus (2019) stopte de VZW met het platenlabel, met Lions Bad festival, met Festival aan Zee;
- de sociale dimensie lijkt eerder beperkt én in bedrag én in variatie tegenover de andere activiteiten, die zeer gevarieerd, muzikaal en/of commerciële van aard zijn.

Wat is het belangeloos doel voor Dranouter VZW en blijft de VZW binnen haar statutaire omschrijving? We baseren ons hiervoor op de KBO-data en het BS.

Het belangeloos doel van Folkfestival Dranoeter VZW of Dranoeter VZW¹³⁸

Sinds 16 juni 2023 is dit het volgende:

"ARTIKEL 3

De vereniging streeft een belangeloos doel na en keert, op straffe van nietigheid, rechtstreeks noch onrechtstreeks enig vermogensvoordeel uit aan de oprichters, de leden, de bestuurders of enig ander persoon, behalve voor het in de statuten bepaald belangeloos doel.

De vereniging heeft als belangeloze doelstelling het bevorderen van het socio-culturele leven, in de eerste plaats in de eigen streek, maar ook daarbuiten, in de meest ruime zin."

Legende: eigen samenstelling op basis van KBO en BS

Dit is een heel, heel breed belangeloos doel: het bevorderen van het socio-culturele leven, overall, in de meest ruime zin.

¹³⁷ Onze bronnen zijn

-de VZW zelf en wat ze zelf publiceerde: VANDEN BROECK, B., Directeur VZW Dranouter, Waarom jaagt de fiscus op VZW's? in De Standaard, , 3 november 2025, in <https://epaper.standaard.be/data/2770/reader/reader.html?t=1762158890762#!preferred/0/package/2770/pub/6602/page/28/alb/303518>;

-de pers: VANDEN BROECK, B., Directeur VZW Dranouter, Waarom jaagt de fiscus op VZW's? in De Standaard, , 3 november 2025, in <https://epaper.standaard.be/data/2770/reader/reader.html?t=1762158890762#!preferred/0/package/2770/pub/6602/page/28/alb/303518>;

-sociale media: <https://www.festivaldranouter.be/nl> & <https://www.festivalaanzee.be>; <https://www.muziekcentrumdranouter.be/nl>

-audio visuele media: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2022/05/04/dranouter-festival-stelt-dranouter-trail-voor-loopevent-over-he/>;

-de KBO-dossiers van de vermelde organisaties;

-de NBB;

-encyclopedieën: nl.wikipedia.org;

-... .

¹³⁸ Zie KBO 0423.490.518

Wat zijn de toegelaten activiteiten statutair voor Dranoeter VZW en blijft de VZW binnen haar statutaire omschrijving? We baseren ons hiervoor op de KBO-data en het BS.

Sinds 16 juni 2023 is dit het volgende:

ARTIKEL 3

.....

De vereniging streeft het belangeloos doel na in het kader van één of meer welbepaalde activiteiten die zij tot voorwerp heeft. Deze activiteiten kunnen zijn: het inrichten en ondersteunen van diverse activiteiten en initiatieven, zoals daar zijn lezingen, vorming sessies, concerten, uitgave van publicaties, inrichten van tentoonstellingen, ...

De omschrijving van deze activiteiten is louter exemplatief en niet limitatief.

De vzw mag alle handelingen ondernemen ter voltooiing van het voorwerp en ter bevordering van het belangeloos doel voor zover de opbrengsten hiervan besteed worden aan het belangeloos doel en in overeenstemming met het voorwerp. Ze kan in die zin ook zelf economische handelingen stellen of participeren in economische handelingen.

Legende: eigen samenstelling op basis van KBO en BS

Conclusie:

-de omschreven toegelaten handelingen en activiteiten zijn én breed omschreven en louter exemplatief en niet limitatief;

-de meeste zijn, indien tegen betaling en volgens commerciële methoden gepleegd, duidelijk verrichtingen van winstgevende aard en indien continu georganiseerd een exploitatie.

Wat zijn de BTW-activiteiten van Dranoeter VZW (in alfabetische volgorde)?

Bemiddelingsactiviteiten in verband met zakelijke dienstverlening, neg

Beoefening van uitvoerende kunsten door artistieke ensembles

Catering van evenementen

Gites, vakantiewoningen, appartementen

Promotie en organisatie van scheppende en uitvoerende kunstevenementen

Legende: eigen samenstelling op basis van KBO en BS

Conclusie: dat zijn een pak BTW-codes.

Wat zijn de financials (in euros tenzij anders aangegeven) van de VZW Dranoeter? We baseren ons daarvoor op de KBO- en NBB-data.

Balanstotaal

2024 2.547.374
2023 1.886.549
2022 1.833.418
2021 1.892.418
2010 1.482.913

Gemiddeld personeelsbestand in VTE

2024 6,1
2023 5,8
2022 6,9
2021 6,2
2010 6,0

Eigen vermogen

2024 912.571
2023 1.137.325
2022 990.614
2021 930.438
2010 991.098

Liquide middelen en geldbeleggingen

2024 80.408
2023 314.409
2022 448.187
2021 333.232
2010 216.139

V&W

2024 – 192.451
2023 + 177.258
2022 + 91.103
2021 + 25.097
2010 – 211.542

Belastingen op het resultaat

2024 1.804
2023 49
2022 -
2021 -
2010 -

Conclusie over de cijfers uit de door ons onderzochte jaren:

- stijgend is het balanstotaal (ondanks afschrijvingen);
- heel stabiel zijn (een relatief hoog) eigen vermogen en (een relatief laag) VTE-bestand (tgo. de vele initiatieven);
- eerder instabiel zijn V&W en liquide beleggingen;
- de VZW lijkt geen inkomsten te hebben (of wij vonden er geen) uit typische VZW-inkomsten, zoals uit werkingssubsidies in de jaren 2010, 2024, 2023, 2022 en 2021, uit schenkingen, legaten in de jaren 2010, 2024, 2023, 2022 en 2021, uit ledenbijdragen..... in de jaren 2010, 2024, 2023, 2022 en 2021, of ze geeft ze in elk geval niet expliciet nominatim op in haar balans.

Ze kreeg wel kapitaalsubsidies¹³⁹ in 2021, 2022, 2023, 2024 en 2010 voor een totaal bedrag van 1.345.633 euro of dus over die vijf jaren gemiddeld 269.127 p/j. Vanuit een puur financieel

¹³⁹ Kapitaalsubsidies zijn de subsidies toegekend door de overheid, die rechtstreeks verbonden zijn met investeringen bestemd om het bedrijf (in de ruime zin van het woord) van de onderneming van nut te zijn, met uitsluiting van de tussenkomsten in de kosten van leningen die werden aangegaan voor de financiering van deze investeringen”.

Zie hierover:

- COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN - CBN-advies 125/5, Bull. Nr 9, p.13;

-COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN - CBN-advies 2009/3, Boekhoudkundige verwerking van kapitaalsubsidies waarvan de toekenning en/of de uitbetaling over verschillende jaren wordt gespreid, Advies van 11 februari 2009, in <https://www.cbn-cnc.be/nl/adviezen/boekhoudkundige-verwerking-van-kapitaalsubsidies-waarvan-de-toekenning-enof-de-uitbetaling>

perspectief zijn de kapitaalsubsidies vanwege de overheid duidelijk groter dan de specifieke sociale sponsoring door de VZW zelf.

Onze globale conclusie (op basis van deze beperkte data) is (vermoedelijk) grotendeels in lijn met de visie van de FODFinanciën:

- deze VZW kan onbeperkt een exploitatie voeren volgens haar statuten;
- deze VZW voert een exploitatie;
- ze voert die prima facie als hoofdactiviteit;
- ze voert die prima facie met handelsmethoden;
- haar inkomsten zijn prima facie in hoofdzaak afkomstig uit exploitaties of verrichtingen van winstgevende aard;
- haar specifieke sociale acties¹⁴⁰ zijn prima facie enerzijds beperkt, anderzijds beantwoorden die overigens niet allemaal expliciet aan het belangeloze doel van de vereniging.

De fiscus “taxeert” dus o.i. geenszins “het festival” (alleen) maar een VZW (met o.a. een festival).

2025 – een parlementair interpelleert de Minister van Financiën tevergeefs (mede) over deze VZW. Wij citeren¹⁴¹.

¹⁴⁰ Vanuit een maatschappelijk standpunt is het brengen van muziek, vreugde, ontspanning en plezier ook een sociale actie doch in een juridische boekhoudkundige analyse binnen de huidige wetgeving en boekhoudkader is dat een andere discussie

¹⁴¹ Mondelinge parlementaire vraag nr. 560001671 van de heer Dieter Vanbesien d.d. 12.11.2025, Kamer, Integraal verslag – Commissie voor de Financiën, 2025-2026, CRIV 56 COM 232 d.d. 12.11.2025, blz. 5 - *De vennootschapsbelasting en de culturele vzw's*

"

VRAAG (de heer Vanbesien)

Mijnheer de minister, er is sinds enige tijd onrust in de socioculturele sector. De reden daarvoor is de fiscus. Veel organisaties zijn georganiseerd als een vzw, waar door ze kunnen werken met vrijwilligers en belast worden onder de rechtspersonenbelasting in plaats van de vennootschapsbelasting. Sinds enige tijd klopt de fiscus echter aan bij die culturele vzw's om daar toch vennootschapsbelasting te gaan innen. De fiscus beschouwt deze vzw's als professionele organisaties met commerciële activiteiten. Dat was vroeger niet het geval. Dit lijkt een recent fenomeen te zijn dat wel degelijk onrust en onzekerheid veroorzaakt in de sector. Vandaar deze interpellatie, mijnheer de minister. Laten we proberen opnieuw rust te brengen in de sector en de rechtsonzekerheid weg te nemen. Om dat te doen, moeten we eerst nagaan waar het probleem precies zit. Ik heb hierover de voorbije weken een aantal persartikels gelezen en contacten gehad. Een van de artikels die ik heb gelezen, was een interview met onze geachte collega Steven Matheï, lid van deze commissie. Ik heb hem uitgenodigd om ook deel te nemen aan deze interpellatie, maar hij zal dat niet doen. Geen nood, ik zal zijn argumenten hier wel aanbrengen. Volgens het interview met collega Matheï in de krant is de hamvraag waar alles om draait de volgende: wat is ondergeschikt bij de betrokken vzw, de professionele organisatie die handelsmethodes gebruikt of het socioculturele netwerk errond? Daar zit het probleem: hoe bepaalt men of een vzw commerciële handelsmethodes gebruikt en dus commercieel of professioneel is? Vandaag gebruikt de fiscus argumenten als het verkopen van tickets via een website of het voeren van promotie via sociale media. Men stelt dat de vzw's te professioneel werken. Collega's, elke lokale jeugdbeweging die vandaag een mosselsouper organiseert, maakt daarvoor echter reclame op sociale media en kan daarbij een beroep doen op een dienst die tickets online verkoopt. Dat kan op zich toch geen criterium zijn om te worden beschouwd als een vennootschap? Wat is een vzw? Een vzw streeft geen winstmaximalisatie na en keert geen winst uit aan aandeelhouders. De winst die wordt gemaakt, wordt integraal geïnvesteerd in de werking. Dat zijn heel duidelijke criteria waarmee rekening moet worden gehouden. De statuten van de vzw bepalen welke doelen ze heeft en welke activiteiten mogen worden ontplooid om die doelen te bereiken. Commerciële activiteiten zijn toegestaan. Vrijwilligers inschakelen is toegestaan. Adverteren is toegestaan. Waar wringt dan het schoentje? De economische activiteit bij die vzw is ondergeschikt aan het ideale doel. Met andere woorden, de winst die wordt gemaakt met grote evenementen, wordt gebruikt om verlieslatende activiteiten te financieren en die verlieslatende activiteiten zijn maatschappelijk en sociocultureel heel belangrijk. Ze zorgen voor participatie aan culturele activiteiten door groepen voor wie dat niet altijd evident is. Mijnheer de minister, daarom moet de fiscus niet kijken naar het al dan niet aanwezig zijn van commerciële activiteiten, maar naar de aanwezigheid van sociale doelen. Dat zijn criteria die relevant zijn in deze discussie. Ik wil het ook even hebben over het beleid en de beleidskeuzes in verband met cultuur. U bent zelf minister van Cultuur geweest en u weet dat het beleid stelt dat culturele organisaties zo veel mogelijk zelfbedruipend moeten zijn, zo veel mogelijk eigen inkomsten moeten verwerven, zodat er zo weinig mogelijk subsidies moeten worden uitgereikt. Dat is net hetgeen hier nu wordt afgestraft. Ik neem aan dat u zelf ook wel inziet dat er een tegenstelling bestaat tussen deze beleidskeuze en de recente aanpak om culturele vzw's fiscaal te beschouwen als vennootschappen. Daar zit een tegenstelling in. Uiteraard kunt u niet spreken in naam van uw Vlaamse collega, maar ik vermoed dat uw opvolger in Vlaanderen als minister van Cultuur niet zit te wachten om de subsidies aan deze organisaties opnieuw op te trekken. Er zijn echter niet veel mogelijkheden. Ofwel worden de inkomsten van de vzw verhoogd via subsidies, ofwel wordt er niet geïnvesteed aan de uitgaven door de fiscus. Als beide gebeuren, zal het aan bod het slachtoffer zijn. Dan verliezen we een deel van het waardevolle en diverse culturele aanbod. Wat overblijft, dat zullen de grote commerciële successen zijn. De ontluikende kunstenaars, het experimentele, dat zal niet meer kunnen. Dat brengt ons bij een ander aspect. De impact hiervan is niet alleen maatschappelijk, in de zin dat er minder geld zal gaan naar maatschappelijke projecten, maar ook artistiek en cultureel. Er zal minder geïnvesteerd worden in jonge, opkomende kunstenaars. De artistieke sector staat reeds onder druk op andere vlakken. Kijk maar naar de discussies over het kunstwerkersstatuut, de pensioenhervorming, die u ook heel goed kent, het schrappen van subsidies enzovoort. Dan komt dit er nog eens bovenop. Het is onze plicht om ervoor te zorgen dat die artistieke impact niet wordt genegeerd. Er is nog een ander aspect, een ander argument dat in deze discussie relevant is. Elk festival werkt samen met veel toeleveranciers – podiumbouwers, lichtinstallateurs, geluidstechnici, cateraars. Al die leveranciers betalen wel vennootschapsbelasting. Indien bepaalde festivals niet meer georganiseerd worden omdat dit financieel niet meer haalbaar is na het betalen van vennootschapsbelasting, dan heeft dat een impact op de omzet van al die toeleveranciers en dus ook op de vennootschapsbelasting die zij betalen. Met andere woorden, de fiscus schiet zichzelf hier in de voet. Wat vindt u van dat argument? Het is duidelijk dat er momenteel een probleem van rechtsonzekerheid heerst in de non-profitsector. Niemand weet precies hoe hij of zij zich moet voorbereiden op de toekomst en hoe het financiële plan er precies moet uitzien. Op dit ogenblik is er een rechtszaak lopende met de vzw Dranoeter. Het is wachten op de uitspraak in beroep in dat dossier. De vraag is evenwel waar u naartoe wilt. Mocht de uitspraak in het nadeel van de vzw's uitvallen, bent u dan bereid om de wetgeving aan te passen en te moderniseren, zodat de vzw's in de toekomst gevrijwaard blijven? In het regeerakkoord staat een passage over de fiscaliteit van vzw's en de non-profitsector. Ik zal ze even citeren: "De toepassing van de non-profitfiscaliteit, onder andere de rechtspersonenbelasting, wordt aangepast in het licht van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen. We evalueren de doelmatigheid van het winstuitkeringsverbod en pakken de toenemende tendens aan van het gebruik van vzw's om onrechtmatig handel te drijven en zichzelf te verrijken zonder belastingen te betalen. Een hervorming moet gericht zijn op vereenvoudiging, rechtszekerheid, duidelijkheid en met het oog op de gezonde financiële situatie van non-profitorganisaties en vzw's. Daarbij worden alle verschillende belastingen die drukken op vzw's en andere non-profitorganisaties, zoals de patrimoniumtaks en de rechtspersonenbelasting, geëvalueerd." De vraag is opnieuw wat u daar precies mee wilt doen. Hoe ziet u de rol van socioculturele vzw's in dit verhaal? Hoeveel staat het met al die evaluaties die in het regeerakkoord ter sprake komen? Wanneer komt u naar het Parlement met een voorstel? Is daarvoor wetgevend werk nodig of kan een circulaire ook al een en ander oplossen? Daarom heb ik een aantal vragen voor u. Ten eerste, wat is uw intentie? Bent u al dan niet van mening u dat culturele vzw's moeten worden belast als een vennootschap? Vervolgens stel ik de vraag van daarnet over de passage in het regeerakkoord. Hoe verstaat het met de evaluaties? Hoe ziet u de rol van socioculturele vzw's in het verhaal? Wanneer mogen wij iets verwachten in het Parlement? Kunt u ook toelichting geven bij de criteria die de fiscus toepast bij de beoordeling of een organisatie al dan niet aan de vennootschapsbelasting moet worden onderworpen? Welke criteria zijn daarbij doorslaggevend? Ik heb ook nog enkele vragen die reeds via de vzw Dranoeter aan u werden bezorgd, maar waarop nog geen antwoord werd gegeven. Ik zal ze even hernemen. Zou u bereid zijn om een specifieke regeling in te voeren voor vzw's die in het kader van hun maatschappelijk doel winstgevende activiteiten ontplooiën waarvan de opbrengsten integraal worden geïnvesteed in de vzw? Zou dat kunnen leiden tot een gedeeltelijke of volle dige vrijstelling van vennootschapsbelasting voor dergelijke activiteiten? Bent u van oordeel dat de huidige fiscale behandeling van vzw's voldoende rekening houdt met hun maatschappelijke functie en de vaak beperkte middelen waarover zij beschikken? Welke aanpassingen zouden kunnen worden overwogen om de administratieve lasten en de fiscale druk op vzw's te verminderen, zonder

2025 - De VZW ging in beroep¹⁴² en – zoals wij hadden verwacht – verloor dit eind 2025¹⁴³. En dan luidt het - dat dit verdict toch geen financiële strop is voor het festival, gezien de organisatie al vennootschapsbelasting was beginnen afdragen sinds het eerste bezoek van de fiscus¹⁴⁴. Winstgevende organisaties die aan goede taksplanning en taksbetaling doen verliezen zelden of nooit echt grond onder de organisatie.

Wat houdt dit laatste arrest¹⁴⁵ in volgens de rechtsleer¹⁴⁶?

Het hof evalueert de evolutie van festivals in de afgelopen decennia:

- van een lokaal populair volksevenement waar vrijwilligers en sociale contacten centraal stonden en de lage winsten gemaakt werden om de vrijwilligers te kunnen eten en drinken geven en de opstart van het volgende organisatiejaar te financieren,
- naar megamanifestaties met tienduizenden bezoekers, meerdaagsen, hectaren bezette grond, meerdere podia tegelijk, standplaatsen, merchandising, luidsprekers, beeldschermen, parkings, campings, douches, toiletten, drank en eetstanden overal, zware logistieke ondersteuning in alle domeinen inclusief negotiatie van overeenkomsten met publieke en private partners en gevoerde pub op ongeveer alle denkbare kanalen... of dus naar een echte business, zoals bij commerciële ondernemingen, niet noodzakelijk maar vaak met winst.

In dit geval gaat het ook over zo'n geval

- een VZW met een winstgevende exploitatie,
- die niet kan vallen onder 182, 1° WIB 1992 gelet op haar omvang en duur,
- die niet kan vallen onder 182, 3° WIB 1992 Gezien ze gebruik maakt van commerciële methodes,
- die niet kan vallen onder 182, 3° WIB 1992 als toekomstige activiteit.

Dit laatste is volgens de rechtsleer

- slechts "een achterhoedegevecht",
- waar we 'veel aandacht niet hoeven aan te besteden', want
- het zijn "hopeloze pogingen van de VZW OM het zonlicht bij dag te ontkennen".

Ten onrechte riep de VZW op om te kijken naar

- door haar gesteunde projecten (die blijkbaar grotendeels al door anderen dan de VZW werden gesteund),
- de gratis toegang voor dorpsbewoners,
- de mogelijkheid voor festivalgangers om extra te betalen voor ecologische doelen,
- inspanningen voor bezoekers met beperkingen
- beroep op fiscale incitaties
- enz.

Legende: onze samenvatting

¹⁴² Aldus volgens de directie van Dranouter in VANDEN BROECK, B., Directeur VZW Dranouter, Waarom jaagt de fiscus op VZW's? in De Standaard, 3 november 2025, in <https://epaper.standaard.be/data/2770/reader/reader.html?t=1762158890762#!preferred/0/package/2770/pub/6602/page/28/alb/303518>

¹⁴³ Zie hierover

-de pers: DE LEU, N., Dranouter verliest de strijd tegen de fiscus, in De Standaard, 18 december 2025

¹⁴⁴ Aldus

-Gent, 16 december 2025, 2024/AR/1221, besproken in VAN CROMBRUGGE, S., Weer muziekfestivals in VZW-vorm onderworpen aan vennootschapsbelasting, Fiscoloog, 04.03.2026, 1917, p. 3-5;

-volgens de directie van Dranouter in VANDEN BROECK, B., Directeur VZW Dranouter, Waarom jaagt de fiscus op VZW's? in De Standaard, 3 november 2025, in <https://epaper.standaard.be/data/2770/reader/reader.html?t=1762158890762#!preferred/0/package/2770/pub/6602/page/28/alb/303518>

¹⁴⁵ Gent, 16 december 2025, 2024/AR/1221 – wij beschikken op dit eigenste moment dat e dit schrijven niet zelf over de teksten van het arrest, dat op dat moment nog niet is gepubliceerd

¹⁴⁶ Onze samenvatting van de bespreking van Gent, 16 december 2025, 2024/AR/1221, in VAN CROMBRUGGE, S., Weer muziekfestivals in VZW-vorm onderworpen aan vennootschapsbelasting, Fiscoloog, 04.03.2026, 1917, p. 3-5

Vogelvluchtmarktbeschouwingen van onze kant over deze sector in Europees verband en de fiscaliteit?

Uit de data van de European Festival & Audience Survey “European Festival Report 2024”¹⁴⁷ blijkt het fiscaal statuut niet direct een belangrijk probleem is Europawijd:

- de top 5 uitdagingen zijn gestegen productiekosten, weersomstandigheden, de zucht van artiesten naar geld/boekingsproblemen, ticketverkoop, sponsors;
- fiscaliteit staat zelfs niet vermeld in de top tien uitdagingen voor concertorganisatoren in 2025¹⁴⁸.

Vogelvluchtmarktbeschouwingen van onze kant over deze sector in Belgisch & Vlaams verband en de fiscaliteit?

Ook in andere studies over Vlaamse festivals wordt het fiscaal statuut niet vermeld als probleem¹⁴⁹.

Een ander interessant element: slechts 24% van de festivals mogen geen vrijwilligers te werk stellen¹⁵⁰. De meeste krijgen dus goedkope arbeidskrachten uit het juridische systeem.

Krijgt de sector veel respijt fiscaal gezien? Wij hebben er geen idee van want vonden weinig of geen data.

We vonden wel een parlementaire vraag met wat eigen data maar zonder het gepubliceerde antwoord: “... Vraag nr. 298 van de heer volksvertegenwoordiger Steven Matheï van 09 maart 2021 (N.) aan de vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding: *Muziekfestivals. - Achterstallen.*

VRAAG

De Vlaamse regering trekt in het kader van COVID-19 in totaal 60 miljoen euro extra steun uit voor muziekfestivals. Organisatoren zeggen dat deze maatregel meer dan welkom is want de sector heeft het erg moeilijk. Naar verluidt stapelen de verliezen zich op.

1. a) Hoeveel bedraagt de totale schuld aan bedrijfsvoorheffing van de muziekfestivals? Graag opdeling per provincie.
- b) Hoeveel muziekfestivals zijn hierbij betrokken? Graag opdeling per provincie.
- c) Hoe groot is het bedrag van deze achterstallen dat wordt betwist?

¹⁴⁷ DRURY, J. & MULDOON, M., (ed.), European Festival Report 2024, in <https://www.iq-mag.net/back-issue/european-festival-report-2024/>, 64 p.

¹⁴⁸ DRURY, J. & MULDOON, M., (ed.), European Festival Report 2024, in <https://www.iq-mag.net/back-issue/european-festival-report-2024/>, p. 22-23

¹⁴⁹ Vb. KALDERS, A., Het lokale multimuzikale muziekfestival tegenover het nationale unimuzikale muziekfestival - Casestudie Bergfestival, Verhandeling aangeboden tot het verkrijgen van de graad van Licentiaat in de Communicatiewetenschappen, KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN - FACULTEIT SOCIALE WETENSCHAPPEN - OPLEIDING COMMUNICATIEWETENSCHAPPEN, Promotor: Prof. Dr. G. DE MEYER, Verslaggever: T. SHRIMPION-SMITH, Academiejaar 2005-2006, 2006, in <http://www.thesis.net/muziekfestival/bergfestival.pdf>

¹⁵⁰ DRURY, J. & MULDOON, M., (ed.), European Festival Report 2024, in <https://www.iq-mag.net/back-issue/european-festival-report-2024/>, p. 23

- d) Hoeveel muziekfestivals hebben een afbetalingsplan afgesloten om de achterstallen te betalen? Graag opdeling per provincie.
- e) Hoeveel muziekfestivals volgen dit afbetalingsplan niet? Graag opdeling per provincie.
- f) Wat is de impact van de coronacrisis op de schuld aan bedrijfsvoorheffing van de muziekfestivals?
- 2.a) Hoeveel bedraagt de totale btw-schuld van de muziekfestivals? Graag opdeling per provincie.
- b) Hoeveel muziekfestivals zijn hierbij betrokken? Graag opdeling per provincie.
- c) Hoe groot is het bedrag van deze achterstallen dat wordt betwist?
- d) Hoeveel muziekfestivals hebben een afbetalingsplan afgesloten om de achterstallen te betalen? Graag opdeling per provincie
- e) Hoeveel muziekfestivals volgen dit afbetalingsplan niet? Graag opdeling per provincie.
- f) Wat is de impact van de coronacrisis op de btw-schuld van de muziekfestivals?

Antwoord van de vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding van 28 april 2021¹⁵¹:

Het antwoord op deze vraag is het geachte Kamerlid rechtstreeks toegestuurd. Gezien het louter documentaire karakter ervan wordt het niet in het Bulletin van Vragen en Antwoorden opgenomen maar ligt het ter inzage bij de griffie van de Kamer van volksvertegenwoordigers (dienst Parlementaire Vragen)....”.

60 miljoen steun is nochtans niet niks. Het antwoord is o.i. wel degelijk interessant en relevant. Ook op de veelvuldige persoonlijke sites (LinkedIn¹⁵², Facebook¹⁵³, ...) en veelvuldige professionele sites van deze CD&V-parlementair¹⁵⁴-advocaat¹⁵⁵-frequent publicist¹⁵⁶-zaakvoerder¹⁵⁷-bestuurder¹⁵⁸-publieke dienstenaanbieder via veelvuldige sites¹⁵⁹-burgemeester¹⁶⁰ vinden we het antwoord niet.

Het kan en het kan anders – voorbeeld 1 Pukkelpop wordt commerciël

Pukkelpop¹⁶¹ is een van de meest succesrijke festivals ever in Europa, na Rock Werchter. Chokri Mahassine, promotor van Pukkelpop citeert (eveneens) in dezelfde bron ook niet de fiscale

¹⁵¹ De toenmalige Minister van Financiën was Vincent Van Peteghem, CD&V in de regering Alexander De Croo I

¹⁵² Zie op <https://be.linkedin.com/in/stevenmathei>

¹⁵³ Zie op https://www.facebook.com/matheisteven/?locale=nl_NL

¹⁵⁴ Zie o.m. op <https://www.cumuleo.be/nl/mandataris/10196-steven-mathei.php>

¹⁵⁵ Zie o.m. op <https://www.degendtadvocaten.be> & <https://www.linkedin.com/company/degendtadvocaten/> & <https://x.com/TomDeGendt> & <https://www.cumuleo.be/nl/mandataris/10196-steven-mathei.php>

¹⁵⁶ Zie o.m. op <https://www.stevenmathei.be/vzwexpert>

¹⁵⁷ Zie op <https://www.cumuleo.be/nl/mandataris/10196-steven-mathei.php>

¹⁵⁸ <https://www.cumuleo.be/nl/mandataris/10196-steven-mathei.php>

¹⁵⁹ Zie o.m. op

-<https://www.stevenmathei.be/vzwexpert>;

-<https://www.vereniginginfo.be/over-ons/>;

-<https://eenvzwoprichten.be/wiezijnwij/>;

-<https://nl.linkedin.com/pulse/nieuwe-regels-voor-vzws-vanaf-1-mei-2019-10-punten-steven-mathei>

¹⁶⁰ Zie o.m. op <https://www.cumuleo.be/nl/mandataris/10196-steven-mathei.php>

¹⁶¹ <https://www.pukkelpop.be/nl/lets-pukkelpop>

behandeling van festivals als een uitdaging voor de toekomst¹⁶². De kranten citeren recent over hem: “...Chokri Mahassine (63 j.) heeft Pukkelpop in veertig jaar tijd uitgebouwd van een veredelde scoutsfuif tot het op twee na grootste festival van ons land. En dat heeft hem geen windeieren gelegd: hij is intussen multimiljonair ... ”¹⁶³. Hoe kan dat? Wij gingen op zoek: Pukkelpop werd georganiseerd

- in het prille begin vanuit het jeugdhuis De Pukkel en de Humanistische Jongeren van Leopoldsburg;
- decennia van 1987 tot 2014 via de VZW The Factory¹⁶⁴ (de VZW had eind 2013 een eigen vermogen van 5,5 mio euro, een omzet van 20 mio euro, een winst van 2,5 mio euro),
- via een uit de VZW in een omgezette CVBA met sociaal oogmerk in 2014¹⁶⁵ (de CVBASO had¹⁶⁶ eind 2017 – wij vonden zelf geen recentere neergelegde cijfers - een eigen vermogen van 7 mio euro, een omzet van 25 mio euro, een winst van 274.000 euro),
- via een nieuwe omzetting in een BVBA in 2022¹⁶⁷,
- en deze werd na het WVV zijn “BV” The Factory¹⁶⁸ (de BV had¹⁶⁹ een eigen vermogen eind 2023 van 9 mio euro, een omzet van 67 mio euro en een winst van 3 mio euro).

De BV is in handen van MAHASSINE Chokri (CM), PEREMANS Marie-Martine Ghislaine (echtgenote van CM), SLUYTER Christiane Lisette Willy, BREUGELMANS Patrick Jean Elisabeth.

Pukkelpop is dus een (r)evolutie van een jongerengroepje, een VZW, over een CVBA naar een BV. Bij een BV zijn vennootschapsbelasting én persoonlijke verrijking gegarandeerd bij commerciële succes. Daarnaast hebben/zitten een of twee of drie of vier van deze vier ook nog (soms nog samen met anderen) al jaren in de volgende “entertainment/podiumkunsten ondernemingen” (in volgorde van oprichting):

- VZW Humanistische Jongeren Leopoldsburg (1985°, geen rekeningen neergelegd bij de NBB);
- BV Play more Music of CAFE CHILL OUT (°1994, eigen vermogen 880.000 euro in 2023)¹⁷⁰,
- BV QUE PASA? (°1996 – eigen vermogen van 2 mio euro in 2024)¹⁷¹,
- VZW Muziekodroom (°1997 – geen neerlegging NBB sinds 2020)¹⁷²,
- VZW Rimpelrock (°2003 - geen neerlegging NBB sinds 2012)¹⁷³,
- BV GIGS Entertainment (°2017 – eigen vermogen in 2023 60.000 euro)¹⁷⁴.

¹⁶² Chokri Mahassine, Interview with/comments from Chokri Mahassine promotor of Pukkelpop, in DRURY, J. & MULDOON, M., (ed.), European Festival Report 2024, in <https://www.iq-mag.net/back-issue/european-festival-report-2024/>, p. 23

¹⁶³ Zie in die zin de pers: <https://www.demorgen.be/nieuws/rijk-worden-van-een-festival-miljonair-chokri-mahassine-bewijst-dat-je-wel-erg-goed-kunt-boeren-van-pukkelpop-en-co~bb7cc087/>

¹⁶⁴ KBO & BS over 0434.153.588

¹⁶⁵ KBO & BS over 0434.153.588

¹⁶⁶ Afgeronde cijfers.

¹⁶⁷ KBO & BS over 0434.153.588

¹⁶⁸ KBO & BS over 0434.153.588

¹⁶⁹ Afgeronde cijfers.

¹⁷⁰ https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles.play_more_music.a6c96a7320a68e135b60359fe6960cda.html

¹⁷¹ KBO 0458.633.420

¹⁷² KBO 0461.418.904

¹⁷³ KBO 0861.554.790

¹⁷⁴ KBO 0674.767.632

Wie goed juridisch advies inwint, wint? Dat was waarschijnlijk wel zo, want zo stelt Pukkelpop zelf in 2021; “De organisatie van Pukkelpop werd de voorbije jaren structureel door experts ter zake geprofessionaliseerd.”¹⁷⁵.

Maar mogelijks niet altijd:

-in 2021 lopen geruchten over mogelijk gesjoemel in de achterliggende herstructurerings bij dit concert¹⁷⁶; het parket van Limburg onderzoekt de juridische structuur achter Pukkelpop¹⁷⁷; de Vlaamse regering bevroor onmiddellijk de coronabetalingen aan de structuur¹⁷⁸; de traditionele pers koos prima facie eerder snel en eerder de kant van Pukkelpop: de kat was de bel aangebonden door het door de traditionele pers niet echt gewaardeerde/vaak becristiseerde satirische blad 'tScheldt¹⁷⁹; -al snel blijkt dat de Pukkelpop-structuur naar buiten komt met uitleg (onze woorden): er waren enkele jaren lang (in de boekjaren 2018, 2019 en 2020) enkele miljoenen euro's verkeerd geboekt en die boekingen waren alras gecorrigeerd¹⁸⁰.

Wij vonden prima facie geen indicaties van juridische of fiscale boetes, vervolging, ... Iedereen houdt van festivals en van politici?

Het sluitstuk van een ‘festivalletje in een VZW’ naar de ‘familiale, private verkoop aan de commerce’ is de verkoop van het Pukkelpop-festival in oktober 2025 aan Life Nation, dat al eerder Rock Werchter en Graspop kocht.

De communicatie is zoals vaak tweeledig

-de pers schrijft letterlijk dat Pukkelpop eigendom wordt van Life Nation¹⁸¹;

-de familie achter Pukkelpop stelt dat het gaat om een “samenwerkingsovereenkomst met Life Nation” waarbij “de toekomst van het festival ook voor de volgende generatie Pukkelpoppers is verzekerd”¹⁸².

Het kan en kan ook anders – voorbeeld 2 Rock Werchter wordt commerciële

¹⁷⁵ Aldus woordvoerder Frederik Luyten, Pukkelpop, Mededeling dd. 16 september 2021, geciteerd door de pers in X., Pukkelpop ontkent met klem ‘lasterlijke aantijgingen’ over onregelmatigheden, in https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20210916_94437881, 16 september 2021, 14:14

¹⁷⁶ Zie hiervoor onder meer: X., Na het onderzoek naar gesjoemel bij Pukkelpop: wat is het verschil tussen vzw en besloten vennootschap?, in https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20210916_95327769, 16 september 2021, 16:52

¹⁷⁷ X., Pukkelpop ontkent met klem ‘lasterlijke aantijgingen’ over onregelmatigheden, in https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20210916_94437881, 16 september 2021, 14:14

¹⁷⁸ Zie hiervoor in X., Vlaamse regering befrist terugbetaling aan Pukkelpop in afwachting van resultaat gerechtelijk onderzoek: “Eerst helderheid nodig”, in https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20210916_93757985, 16 september 2021 om 12:29

¹⁷⁹ Zie de (massa) publicaties van 't Scheldt, o.a. BRADAMANTE, Dossier Chokri Mahassine – 3 tips voor de politie, in <https://www.tscheldt.be/dossier-chokri-mahassine-pukkelpop-3-tips-voor-de-politie/>, 18 september 2021; BRADAMANTE, Pukkelpop geeft toe miljoenen verkeerd geboekt te hebben na satirisch artikel in 't Scheldt, in <https://www.tscheldt.be/pukkelpop-geeft-toe-miljoenen-verkeerd-geboekt-te-hebben-na-satirisch-artikel-in-tscheldt/>, z.d.; GOEMAN, Parket start onderzoek naar pukkelpopotloodventer Chokri Mahassine, in <https://www.tscheldt.be/breaking-parket-start-onderzoek-naar-pukkelpopotloodventer-chokri-mahassine/>, 16 september 2021; SAERENS, A., De bom onder de tent van Chokri Mahassine, in <https://www.tscheldt.be/breaking-de-bom-onder-de-tent-van-chokri-mahassine/>, 10 september 2021

¹⁸⁰ Zie BRADAMANTE, Pukkelpop geeft toe miljoenen verkeerd geboekt te hebben na satirisch artikel in 't Scheldt, in <https://www.tscheldt.be/pukkelpop-geeft-toe-miljoenen-verkeerd-geboekt-te-hebben-na-satirisch-artikel-in-tscheldt/>, z.d.

¹⁸¹ Zie aldus in SCHOOF, S., Festivals, Life Nation, organisator van Rock Werchter, wordt nu ook eigenaar van pukkelpop, in VRT-News, 08 oktober 2025

¹⁸² Zie aldus in SCHOOF, S., Festivals, Life Nation, organisator van Rock Werchter, wordt nu ook eigenaar van pukkelpop, in VRT-News, 08 oktober 2025

Iets soortgelijks zagen we met Rock WERCHTER¹⁸³, letterlijk het beste rockfestival ter wereld van drijvende kracht Herman Schueremans (hier verder HS), doch hier hadden we – i.t.t. bij Pukkelpop – meer moeite met het terugvinden en volledig correct en gedetailleerd samenstellen van de historische weg: maar ook hier loopt het van een VZW naar een winstgerichte onderneming, een multinational zelfs. De evolutie is interessant, bekeken vanuit een fiscaal perspectief. Werchter ging in drie bewegingen.

De (eerste) beweging is een locatie, van twee naar één: Torhout-Werchter 1975 wordt alleen Werchter in 1999.

De (tweede) beweging is de methodologie, van quasi zonder handelsmethoden naar vele, duidelijker handelsmethoden (denk aan art. 182, 3° in fine WIB 1992);

1975: naast muziekfestival ook T-dansant(s);

1978: grote namen/bedrijven zien het succes en sponsoren, zoals (in de volgende jaren) Humo, Belgacom, Adecco, Coca-Cola, LeSOIR, KBC, SudPress, Het Nieuwsbald, TWF, StudioBrussel, Radio 1, Stella Artois, LeSoir, Proximus, Fuzetea, Jupiler, Pickx, RedBull, Bolt, Win for Life, Deloitte, ..., soms tot 20 sponsors per jaar;

1998: een NV neemt de organisatie in de hand;

1999: ticketverkoop via professionelen zoals (in de volgende jaren) KBC Ticket Phone & Belgacom Online & Goformusic & Proximusgoformusic & Orange & Ticketmaster;

1999: lancering van een mobiel bankkantoor op het festival;

1999: uitbreiding van twee naar drie festivaldagen;

1999: overschakeling naar kleurenaffiches na 23 j. zwart/wit;

2001: lancering online met www.rockwerchter.be;

2002: lancering van (Torhout-)Werchter Classic, een eendagsrockfestival op de weide van RW;

2012: lancering van gebruik van QR-codes op a.o. affiches en publiciteit;

2005: lancering van een twitteraccount;

2024: de allereerste windmolen op een festival i.s.m. BOLT;

2006: de organiserende rechtspersoon neemt drie commerciële namen aan;

2006: uitbreiding van drie naar vier festivaldagen;

2008: lancering van Werchter Boutique, een eendagspopfestival op de weide van RW;

2009: lancering van Rock Village, een dorp met 120 houten chalets (later 250), een jacuzzi, een huiskapper, gratis drumlessen,;

2025: een kraslotactie;

sinds lang: inzet van mobiele BTS'en (Base Tranceiver Stations) ingezet of wagens met antennes die het drukke gsm-verkeer kunnen opvangen;

sinds lang: merchandising via <https://shop.rockwerchter.be/>;

sinds lang: de introductie van VIP-formules;

sinds lang: de internationalisering van de wervingskracht: in 2024 kwamen de festivalgangers uit 92 verschillende landen of dus ongeveer 47% van het aantal erkende landen en uit 37% van het aantal erkende & niet-erkende landen in de wereld samen;

sinds lang: medewerking en afstemming met Provincie Vlaams-Brabant, gemeente Rotselaar, gemeente Haacht, Federale Politie, Politiezones BHK en BRT, brandweer, Rode Kruis (meer dan 10 ziekenvervoerwagens en honderden vrijwilligers) en UZ Gasthuisberg Leuven;

sinds lang: de uitgesteding aan professionelen, zoals bv. de catering bij Bevers & Bevers Catering;

¹⁸³ Zie

-het festival: <https://www.rockwerchter.be/nl/>

-de geschiedenis: <https://www.rockwerchter.be/nl/geschiedenis>

sinds lang: de lancering van een eigen munt of betaalmiddel op het festival, de “coin”¹⁸⁴ en betaling via een armband;

sinds lang: de lancering van de Rock Werchter After Movie online.

Een tegenindicatie is de prijs: deze is *redelijk* of er is een zeer goede prijs/kwaliteit verhouding stellen velen:

-HS zelf: ““...een redelijke toegangsprijs voor een goed programma ...”¹⁸⁵;

-De Standaard (2007)¹⁸⁶ & Delvaux (2014)¹⁸⁷: “een goede koop”;

-krant 16 oktober 2007 (2007)¹⁸⁸: “....dat het festival uitgerekend het goedkoopste is in zijn soort....”.

Maar als tegenindicaties:

-sommige kenners stellen dat de festivalprijzen wel veel sneller stijgen dan de inflatie, niet alleen die van RW overigens¹⁸⁹;

-VAN IMSCHOOT, T. (2007)¹⁹⁰: “...Toen de prijzen werden bekendgemaakt van de tickets en de pintjes - pardon: drankvouchers - voor Rock Werchter, stond het halve land op zijn achterste poten, en het ging al zo lelijk mank. Schandalig toch hoe Herman Schueremans - de 'Schuer' voor de vrienden, al heeft hij er helaas geen meer - de zuurverdiende euro's uit de broekzak van de festivalgangers sloeg. Eén drankbon kost 2,5 euro, maar (zo meldt de officiële website) om die bittere pil te verzachten: 2,25 in voorverkoop. Zoiets heet lachen met de mensen. Maar de mensen laten graag met zich lachen....”.

De (derde) beweging is de organisator, van een lokale VZW naar vennootschappenn en zelfs naar een multinational:

-het startte in 1975 met een initiatief van de lokale chiro in een tent op het chiroterrein¹⁹¹; een opvallende bezoeker bleek toen reporter Herman Schueremans van het Nederlandse blad Muziek Expres en met een eigen, erg bescheiden festival in het Wildemanspark in Herent¹⁹²;

-in 1976 was de organisator J.K. Weideland Werchter;

-sinds 1978 is de organisator de VZW Altsien (°1978), Werchter; deze VZW had als doel (op zijn minst sinds 2006) de organisatie/promotie van jongerenmuziekactiviteiten (met inbegrip van festivals), van kunst en sport, en sinds 2007 kwam daarbij o.a. het bevorderen en ondersteunen van de toeristische

¹⁸⁴ <https://www.rockwerchter.be/nl/verkoopsvoorwaarden>

¹⁸⁵ Aldus in <https://ronnydeschepper.com/2024/01/05/herman-schueremans-aan-het-lijntje/>

¹⁸⁶ Aldus geciteerd door en in DELVAUX, J., Rock Werchter sinds 1975, drukproef 4, in https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/storage.prezly.com/54/9942c0f6c411e3b97c17328db0cb51/zetproef_4.pdf, finale editie volgde in 2014, ISBN 978 90 223 3034 0, 2014, p. 133/177

¹⁸⁷ DELVAUX, J., Rock Werchter sinds 1975, drukproef 4, in https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/storage.prezly.com/54/9942c0f6c411e3b97c17328db0cb51/zetproef_4.pdf, finale editie volgde in 2014, ISBN 978 90 223 3034 0, 2014, p. 133/177

¹⁸⁸ Geciteerd door en in VANIMSCHOOT, T., Fuck rock-'n-roll, in RektoVerso, in <https://www.rektoverso.be/artikel/redactioneel-26>, 16 oktober 2007 die niet de naam van de krant citeert

¹⁸⁹ Aldus de mening van professor Economie Jan De Loecker (KU Leuven), onder andere in https://www.instagram.com/vrtnws/p/COR1PuzSY1A/?img_index=1

¹⁹⁰ VANIMSCHOOT, T., Fuck rock-'n-roll, in RektoVerso, in <https://www.rektoverso.be/artikel/redactioneel-26>, 16 oktober 2007

¹⁹¹ DELVAUX, J., Rock Werchter sinds 1975, drukproef 4, in https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/storage.prezly.com/54/9942c0f6c411e3b97c17328db0cb51/zetproef_4.pdf, finale editie volgde in 2014, ISBN 978 90 223 3034 0, 2014, p. 171/177

¹⁹² Idem

en culturele uitstraling van Rock Werchter; de organisatie van festivals wordt geschrapt; ze bestaat nu nog en dit rond RW staat nog in de statuten;

-1983: in 1985 zal HS verklaren over 1983 in een interview: "...Omdat T-W een VZW is die, ondanks een redelijke toegangsprijs voor een goed programma, toch nog winst maakt, ..."193;

-minstens sinds 1984 zien we op de affiches 2 VZW's opduiken: de VZW Altsien & de VZW Woodland (°1978); deze laatste is de tegenpool van Altsien VZW Werchter doch dus die van Torhout waar tot in 1999 het andere deel van het festival plaatsvond;

-1984: (wij citeren uit een interview met aandeelhouder Hedwig De Meyer) oprichting van Stageco BVBA194 "(...). Met dank aan de belastingdienst. '...Die vond dat een aantal podiumactiviteiten niet rechtstreeks te maken had met het doel van Altsien, de VZW die Rock Werchter organiseert. Dus hebben Herman en ik er een aparte vennootschap voor opgericht....'"195; er was dus toen al overleg met de FOD Financiën en toen zat alles nog in de RPB?

-1989: Stageco BVBA vereffent zich;

-1998: Stageco Belgium NV wordt opgericht;

-1998: we zien de NV STAGECO PRODUCTS opduiken als "podiumbouwer";

-1999: Torhout stopt ermee en het festival concentreert zich in Werchter;

-2001: we zien de NV STAGECO PRODUCTS's voorwerp verruimd tot o.a. festivals organiseren en catering; het kapitaal wordt verhoogd; een aantal in Amerika wonende personen worden benoemd in de raad van bestuur naast HS;

-2001: Herman Schueremans verkoopt al zijn bedrijven aan het Amerikaanse SFX, de wereldleider op het gebied van live-evenementen. De verkoop omvat zijn bedrijven On the Rox, Sound & Vision, Saarman en NV Stageco Products; Schueremans blijft volgens de pers wel "eigenaar van het festival"196;

-2002: de naam wijzigt naar Clear Channel Entertainment Belgium – Festival Products NV; de verkoop van RW was dan een feit;

-2003: de mensen uit Amerika en HS vertrekken uit het bestuur en worden vervangen door mensen die in de UK wonen en door een managementvennootschap van HS, de BV HS;

-2006 wordt de naam van de organisator de NV Life Nation Festivals, Mechelen, met als onderbenamingen "Rock Werchter" en "TWClassic"

-2008-2009: de zetel van de NV verhuist uit Werchter weg;

-2014: de VZW Woodland (°1978) wordt ontbonden en vereffend;

-2018: HS wordt bestuurder bij NV Life Nation Festivals, nu via zijn VOF197 (°2018).

Wat geeft dat allemaal in 2024?

-VZW Woodland: verdwenen, ontbonden;

-VZW Altsien: deze houdt zich bezig met de relatie RW en de gemeenschap alsook met de vrijwilligers; voor het jaar 2023 vinden we bij de VZW een balanstotaal van 4,8 mio €, mio €, beleggingen/liquide middelen voor 1,7 mio €, een brutomarge van 1,04 mio €, een jaar bedrijfswinst van 0,7 mio €; de VZW. De VZW betaalde over 2023 & 2022 op 2 jaar tijd op een globale winst van 1.535.628 € 1.730 € belastingen; we spreken ons niet uit over dit fiscaal statuut, gezien we de finesse niet weten van de reële activiteiten; we vermoeden dat er een ruling is met de fiscus?

-NV Life Nation Festivals: voor het jaar 2023 vinden we bij de NV een balanstotaal van 176 mio €, liquide middelen voor 29 mio €, overgedragen winsten van 131 mio €, een zakencijfer van 83 mio €

193 Aldus in <https://ronnydeschepper.com/2024/01/05/herman-schueremans-aan-het-lijntje/>

194 KBO 0425.229.687

195 Aldus geciteerd door en in DELVAUX, J., Rock Werchter sinds 1975, drukproef 4, in https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/storage.prezly.com/54/9942c0f6c411e3b97c17328db0cb51/zetproef_4.pdf, finale editie volgde in 2014, ISBN 978 90 223 3034 0, 2014, p. 145/177

196 <https://www.demorgen.be/nieuws/een-overname-was-gewoon-onafwendbaar~be48b322/>

197 KBO 0696.686.266

en een jaar bedrijfswinst van 8 miljoen euro; dat is evenwel de vergoeding voor de 4 festivals die Life Nation organiseert per jaar en de 500 activiteiten waarop ze tussenkomt als ticketverkoper?

Drie dingen zijn (tot nu toe) altijd gebleven:

-de kwaliteit & het succes van het festival; in 2024 waren er jawel 155.000 unieke bezoekers¹⁹⁸; de verkoop aan de groep SFX, die volgens de pers banden heeft met de niet-door-elkeen-hier geapprecieerde D. Trump¹⁹⁹ deed geen kwaad aan het succes;

-de spilfiguur en ereburger van Rotselaar Herman Schueremans²⁰⁰; zijn vermogen wordt geschat op 37 mio €²⁰¹; hij was bij verschillende politieke partijen betrokken (hij was o.a. parlementslid bij Open Vld en in relatie met Noëlla Appermans van Lijst Dedecker²⁰²) maar is altijd bij RW gebleven;

-het gebruik van en) last met vrijwilligers en verenigingen: in 2024 werden niet minder dan 11.400 vrijwilligers ingezet bij RockWerchter, uitsluitend²⁰³ via 190 verenigingen²⁰⁴. Echt volledig enthousiast zijn de vrijwilligers niet allemaal meer over of sinds de move naar Life Nation; in de pers vallen de woorden het 'moeilijk vinden van vrijwilligers'²⁰⁵ en in de pers vallen zelfs regelmatig over de jaren heen negatieve uitlatingen²⁰⁶, al zijn er ook andere²⁰⁷. Zo schreef iemand recent (citaat): "....zou ik Herman Schueremans graag herinneren aan de foto die van hem werd genomen bij een affiche van Broederlijk Delen uit 1978: 'Geldzucht is de wortel van alle kwaad. We kunnen er iets aan doen.' Wel, beste Herman, doe er iets aan voor zover je nog iets te zeggen hebt in de winkel en vraag meteen aan Live Nation of ze de vrijwilligers voortaan willen behandelen met het respect dat die mensen verdienen ..." ²⁰⁸. Dat is op zijn vrij sec én duidelijk.

¹⁹⁸ Zie aldus volgens <https://www.hln.be/rotselaar/155-000-bezoekers-20-000-fietsen-per-dag-en-geen-annulaties-live-nation-blikt-terug-op-geslaagde-48e-editie-rock-werchter~ab4bd478> & <https://press.rockwerchter.be/facts--figures>

¹⁹⁹ Zie aldus volgens <https://scriptiebank.be/scriptie/2005/geldwolf-schaapskieren-de-invloed-van-clear-channel-entertainment-op-de-belgische>

²⁰⁰ <https://www.rotselaar.be/ereburgers>

²⁰¹ Zie aldus volgens <https://derijkstebelgen.be/vermogene/4353>

²⁰² Zie aldus volgens <https://derijkstebelgen.be/vermogene/4353> & <https://ronnydeschepper.com/2024/01/05/herman-schueremans-aan-het-lijntje/> & <https://www.gva.be/cnt/aid801327>

²⁰³ Wij citeren: "....Het is niet mogelijk om op individuele basis als vrijwilliger te werken op Rock Werchter. Het festival schakelt sinds jaar en dag vele verenigingen uit de wijde regio rond Werchter in. Met man en macht én bijzonder veel enthousiasme, zetten de medewerkers van verschillende verenigingen zich in op en rond het festivalterrein. Hun doel: hun steentje bijdragen aan het welslagen van het festival én de kas van de vereniging spijzen. Elke vereniging wordt immers vergoed door de festivalorganisatie...." (<https://www.rockwerchter.be/nl/info/veelgestelde-vragen>)

²⁰⁴ <https://press.rockwerchter.be/facts--figures> & <https://www.hln.be/rotselaar/155-000-bezoekers-20-000-fietsen-per-dag-en-geen-annulaties-live-nation-blikt-terug-op-geslaagde-48e-editie-rock-werchter~ab4bd478>

²⁰⁵ Aldus in <https://radio2.be/luister/select/radio2-middag-in-vlaams-brabant/lokale-verenigingen-aan-festivalweide-werchter-vinden-moeilijk-vrijwilligers-voor-hun-drink-en-eetstanden>

²⁰⁶ Zie in die zin in en volgens de pers:

-in 2014: <https://www.demorgen.be/nieuws/rock-werchter-jaagt-alle-scouts-en-wijkverenigingen-tegen-zich-in-het-harnas~b2b5f0df/>
-in 2023: <https://www.hbvl.be/binnenland/vrijwilligers-rock-werchter-zien-gemoedelijk-gevoel-van-festival-verdwijnen-zo-behandel-je-ons-toch-niet/26169783.html>; <https://www.leuvenactueel.be/lifestyle/column/column-geldzucht-is-de-wortel-van-alle-kwaad?nid=15640>;
https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20230627_94977828?_sl=LKQU5XdEBM6GkrdmOJgD31O4SwXknxGL&_sl_ui_locales=nl;
-in 2024: https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20240311_95560095; <https://www.hln.be/rotselaar/na-vier-dagen-rock-werchter-blijft-camping-the-hive-achter-als-vuilnisbelt-eerlijk-ik-word-hier-emotioneel-van~ae6694b1/>; <https://www.gva.be/binnenland/laatste-festivalgangers-verlaten-rock-werchter-maar-heel-wat-afval-blijft-achter-op-camping-dit-is-puur-gemakzucht/37352509.html>

²⁰⁷ Zie in die zin in en volgens de pers:

-in 2017: <https://www.demorgen.be/nieuws/met-rode-kruis-vlaanderen-op-rock-werchter-vroeger-waren-de-verwondingen-zwaarder~bf7f83d0/>

²⁰⁸ Zie hierover: <https://www.leuvenactueel.be/lifestyle/column/column-geldzucht-is-de-wortel-van-alle-kwaad?nid=15640>

Enkele andere dingen vallen ook op: waar veel geld is wordt al eens “gemord”, “geschermtselt”, “geprutst”, becommentarieerd, gestoord zelfs in/rond non-profit

Last met de fiscus 1: alhoewel H. Schueremans ex-BTW-ambtenaar was²⁰⁹ kreeg hij WEL last met de fiscus en het parket van Leuven rond de verkoop van zijn aandelen in Stageco²¹⁰, wat eindigde bij de eerste in verjaring en bij de tweede met een minnelijke schikking in 2017²¹¹.

Last met de fiscus 2: uit rechtspraak blijkt dat een VZW die

-en feitelijk en contractueel medeorganisator werd en is van een zeer groots commerciële spektakel met een groot en breed doelpubliek en veel commerciële succes,

-én juridisch want contractueel recht had op een deel van de inkomsten van het betrokken spektakel, -blijkt zelfs deels retroactief,

de facto ook deelneemt aan een exploitatie en dus door de administratie volgens de rechtbank terecht onderworpen werd aan de VennB.²¹² Het betrof in casu met name een samenwerking tussen de VZW en de vennootschap die Rock Werchter organiseert²¹³. Deze zaak is een eigenaardig gebeuren in meer dan één opzicht:

-eigenaardigheid 1: niet in een hoofdovereenkomst maar uit een amendement op een hoofdovereenkomst met de commerciële organisator van Rock Werchter blijkt dat de VZW medeorganisator is geworden van de muziekfestivals;

-eigenaardigheid 2: i.t.t. het verleden, waarin de VZW hoofdzakelijk werd vergoed voor haar kosten, blijk haar vergoeding niet meer gerelateerd aan haar kosten, maar aan de omzet van de muziekfestivals; hoe hoger de omzet van de nv op het festival, hoe meer de VZW krijgt; dit is in de VZW-middens erg ongebruikelijk;

-eigenaardigheid 3: de wijzigingen worden bovendien retroactief doorgevoerd;

-eigenaardigheid 4: er werd een aparte private stichting opgericht waaraan bepaalde giften gebeurden;

-eigenaardigheid 5: aan een bepaald zakenkantoor worden hoge onkostenvergoedingen betaald.

Wij citeren: “....Volgens de fiscale administratie voldoet eiseres niet langer aan de wettelijke voorwaarden om te worden onderworpen aan de rechtspersonenbelasting. Daarnaast kondigde de fiscus aan dat de giften van eiseres aan de private stichting en de onkostenvergoedingen betaald aan een zakenkantoor aan de belastbare grondslag zouden worden toegevoegd. Een belastingverhoging van 50% (art. 444 WIB 1992, art. 226/227, C KB/WIB 1992), eerste overtreding werd in het vooruitzicht gesteld. Volgens de fiscale administratie werd reeds jarenlang misbruik gemaakt van het statuut van vzw. Het opzet bestond erin om inkomsten uit een belastbare activiteit op een bestendige wijze aan een effectieve belastingheffing te onttrekken. De giften die worden aangewend voor doelen buiten haar maatschappelijk doel gelden daarbij als verzwarende omstandigheid....”.²¹⁴

²⁰⁹ Zie aldus in <https://www.hln.be/binnenland/de-man-achter-werchter-herman-schueremans-69-van-nerdy-btw-ambtenaar-tot-grootste-festivalpaus-van-het-land~ab90bcf3/>

²¹⁰ Zie aldus volgens <https://derijkstebelgen.be/vermogende/4353>

²¹¹ Zie aldus volgens <https://derijkstebelgen.be/nieuws/herman-schueremans-koopt-fraudezaak-af-2>; <https://www.hln.be/keerbergen/herman-schueremans-ontloopt-vervolging-voor-witwassen~aa127b0a/>; <https://www.tijd.be/politiek-economie/belgie/algemeen/herman-schueremans-mag-witwaszaak-afkopen/9859821.html>; https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20170207_02719045; https://www.vrt.be/vrtwns/nl/2017/02/07/herman_schueremansbetaaltminnelijkeschikkinginwitwaszaak-1-2885986/

²¹² Rechtbank van Eerste Aanleg, Leuven, 3 maart 2017, VZW - vennootschapsbelastingen - onderzoeksdaden buiten driejarige onderzoekstermijn - winstgevend bezigheid - muziekfestivals - vertrouwensbeginsel - beroepskosten - aftrek giften - aftrek vorige verliezen - bedrieglijk opzet, TaxWin, nr. 15/2096/A

²¹³ Idem

²¹⁴ Aldus in TaxWin, nr. 15/2096/A

De rechtbank volgde de administratie.

Last met de buren en de lokale goedgemeente 3: waar veel zoets is is altijd zuur; het regent regelmatig kritiek van lokalen op het hele Rock Werchter gebeuren wegens onder andere (in alfabetische volgorde):

- ‘doofpotpolitiek’²¹⁵,
- ‘vriendjespolitiek’²¹⁶,
- afschaffing van Torhout zonder overleg,
- de Schuer loopt mensen voorbij die hij kent en praat niet meer²¹⁷,
- Life Nation wil alleen via mail corresponderen²¹⁸,
- lokale café’s rekenen tijdens het festival hetzelfde aan als op het festivalterrein²¹⁹,
- RW loopt er de kantjes af en iedereen weet het²²⁰,
- upgrade naar de meerdaagse²²¹,
- verbod op particuliere bierkramen²²²,
- verkoop aan Life Nation²²³,
- verloren gegane charme van het festival²²⁴,
- vermeende bouwinbreuken op het terrein²²⁵,

-..... .

Maar

- de burgemeester van het dorp ontkent principiëel: iedereen houdt eigenlijk nog van RW²²⁶,
- de jaarlijkse drink voor de buurt trekt nog altijd 1.500 aanwezigen²²⁷, wat o.i. voor een dorp van 3.726 inwoners toch goed is voor een slordige 40 % aanwezigheid ... tijdens de vakantieperiode!

Het kan dus minstens 2 keer:

- beginnen met/in een VZW
- en eindigen met bakken geld verdienen in deze wereld met een vennootschap én met de hulp van bakken vrijwilligers én dat onder de VennB.?

Het kan en kan ook anders – voorbeeld 3 Tomorrowland is commerciëel

²¹⁵ Idem

²¹⁶ Idem

²¹⁷ Idem

²¹⁸ Idem

²¹⁹ Idem

²²⁰ Idem

²²¹ Idem

²²² Idem

²²³ Zie hierover in VANGOETHEM, D., Is er nog draagvlak voor Rock Werchter na de zoveelste burenruzie? “De charme is er helemaal uit”, in DE STANDAARD, 30 06 2026

²²⁴ Idem

²²⁵ Ibidem

²²⁶ Idem

²²⁷ Idem

Het festival der festivals, Tomorrowland, zit gebakken binnen drie BV's: weareone.world²²⁸, weareone.world international²²⁹ en weareone.world lifestyle²³⁰; we vonden geen word over "problemen" met de VennB.

Het is elders (niet) beter – voorbeeld Nederland?

We vroegen ons af, is het dan in Nederland zoveel beter? Neen, zo blijkt: ook in Nederland stopten festivals massaal: we geven er wat:

-2025: Rotterdamse Metropolis Festival²³¹, Ground Zero²³², Metropolis Festival (voorlopig gestopt)²³³, Dutch Innovation Days²³⁴, Blue Festival²³⁵, Haringrock²³⁶, ...;

-2024: Indian Summer Festival (voorlopige stop)²³⁷, Westerpap²³⁸, Festival Classique²³⁹, Over Het IJ²⁴⁰, The Final Prophecy²⁴¹, X-Clusive Holland²⁴², QAPITAL²⁴³, Manana Manana²⁴⁴,;

-2023: Festival Op 't Eiland²⁴⁵, Welcome To The Village²⁴⁶, Parkpop²⁴⁷, Bluesrock Festival²⁴⁸, ...;

²²⁸ Zie KBO nr. 0867.239.782

²²⁹ Zie KBO nr. 0589.927.967

²³⁰ Zie KBO nr. 1019.883.734

²³¹ <https://festileaks.com/2025/02/rotterdams-festival-stopt-na-35-jaar-door-subsidieregeling/>

²³² <https://www.ad.nl/voorst/waarom-het-enige-nachtfestival-van-nederland-ermee-stopt-ons-best-gedaan-om-te-overwinnen>

²³³ <https://www.sponsorreport.nl/entertainmentthe-flying-dutch-herrijst-metropolis-verdwijnt/>

²³⁴ <https://www.tubantia.nl/enschede/te-weinig-geld-en-te-volle-agenda-s-dutch-innovation-days-stopt~a3d212a2/>

²³⁵ <https://www.eblive.nl/festivals-en-concerten/blues-festival-in-zoetermeer-stopt/>

²³⁶ <https://www.omroepwest.nl/nieuws/4925938/oudste-festival-aan-de-kust-stopt-ermee-het-was-mn-kindje>

²³⁷ <https://vnpf.nl/nieuws/indian-summer-festival-stopt-voorlopig/>

²³⁸ <https://festileaks.com/2024/09/het-doek-valt-voor-nog-een-gratis-festival-in-nederland/>

²³⁹ <https://www.nu.nl/muziek/6330938/festival-classique-stopt-na-achttien-jaar-vanwege-teruglopende-financiering.html>

²⁴⁰ <https://overhetij.nl/nieuws/over-het-ij-festival-stopt>

²⁴¹ <https://festivalfans.nl/q-dance-sluit-een-tijdperk-af/>

²⁴² <https://festivalfans.nl/q-dance-sluit-een-tijdperk-af/>

²⁴³ <https://festivalfans.nl/q-dance-sluit-een-tijdperk-af/>

²⁴⁴ <https://www.destentor.nl/lochem/7-redenen-waarom-het-bitter-jammer-is-dat-leukste-festival-van-nederland-er-mee-stopt~a33573f3f/232125353/>

²⁴⁵ <https://www.entertainmentbusiness.nl/live/nederlandse-festivals-in-zwaar-weer/>

²⁴⁶ <https://www.entertainmentbusiness.nl/live/nederlandse-festivals-in-zwaar-weer/>

²⁴⁷ <https://www.entertainmentbusiness.nl/live/nederlandse-festivals-in-zwaar-weer/>

²⁴⁸ <https://www.hartpatienten.nl/nieuws/jan-smeets-stopt-met-bluesrock-festival-in-tegelen/>

-2022: Orlando Festival²⁴⁹, ... ;

-2012: Xnoizz Flevo Festival²⁵⁰, AJOC Festival²⁵¹,

Recente vogelvluchtmarktbeschouwingen vanwege derden over de zomermuziekfestivalsector in Nederland?

Volgens een recente publicatie van Scheneeweisz²⁵² zijn de volgende elementen problemen rond zomerfestivals in Nederland:

-corona hakte diep in de sector, want gaf twee seizoenen zonder commerciële inkomsten²⁵³;

-er is een afname van personeel²⁵⁴;

-er is een afname van vrijwilligers²⁵⁵;

-er is een stijging van de energieprijzen door de energiecrisis en de oorlogen in Oekraïne en Iran²⁵⁶;

-er waren festivals die letterlijk in het water of een storm terecht kwamen²⁵⁷;

-de BTW-problemen;

-er is steeds maar meer regelgeving én die wordt alsmaar strenger: a)de vergunningverlening²⁵⁸,

b)de stikstofproblematiek²⁵⁹ en de daardoor stijgende kosten²⁶⁰;

-wegvallen van subsidies,

²⁴⁹ <https://www.npoklassiek.nl/klassiek/podium/3d7772c3-aeb9-45cf-b1cc-207ce7f76078/doek-valt-voor-orlando-festival>

²⁵⁰ <https://www.nd.nl/geloof/geloof/823889/xnoizz-flevo-festival-stopt-alternatief-in-de-maak>

²⁵¹ https://nl.wikipedia.org/wiki/AJOC_Festival

²⁵² SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁵³ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁵⁴ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁵⁵ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁵⁶ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁵⁷ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁵⁸ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁵⁹ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁶⁰ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

- stijgende algemene kosten²⁶¹,
- stijgende inflatie²⁶²,
- duurdere of te dure tickets²⁶³,
- structureel overaanbod aan festivals²⁶⁴,
-

De IB werden ook hier nooit geciteerd als oorzaak.

Moet er nog zand zijn?

De gevolgen bleven niet uit:

- de kleine festivals blijven tenauwernood overeind²⁶⁵; men betaalt blijkbaar liever wat meer voor een evenement met een “hoop bombarie en spektakel” dan dat meerdere keren kaartjes te kopen voor kleinere festivals, zals Down The Rabbit Hole en Lowlands; één duur festival dus liever i.p.v. twee of drie vroeger als consumptiepatroon²⁶⁶,
- uitstelgedrag inzake aankoop ticket tot laatste dag(en)²⁶⁷ zodat men het weer kan checken en kan praten en zien wie er komt of niet komt van de vrienden;
- opvallend is de forse daling van het aantal EDM-(dance-)georiënteerde festivals (- 11 procent) ²⁶⁸;
- waren zomerfestivals ooit het domein van de “tegencultuur” en “subversiteit”, dan is er vandaag nog altijd wel subversiteit, maar nu geïnstitutionaliseerd en “begeleid” met Sky Desk, champagnebars, vip-voorzieningen, hospitality-tenten, “brand parties” en influencers²⁶⁹;

²⁶¹ Aldus

-volgens onderzoek van MULDER, M., Researcher naar beleving van livemuziek, in MAEREVOET, E., VRT, Cultuur & media, "Prijs, weer en de vraag of vrienden gaan": waarom festivalgangers in Nederland hun ticket steeds later kopen, in <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2026/06/08/nederlandse-festivals-ticketverkoop/>;

-volgens DEE, A., Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF) in Martijn Mulder, onderzoeker naar de beleving van livemuzie in MAEREVOET, E., VRT, Cultuur & media, "Prijs, weer en de vraag of vrienden gaan": waarom festivalgangers in Nederland hun ticket steeds later kopen, in <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2026/06/08/nederlandse-festivals-ticketverkoop/>

²⁶² Idem

²⁶³ Idem

²⁶⁴ idem

²⁶⁵ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁶⁶ festivalgangers in Nederland hun ticket steeds later kopen, in <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2026/06/08/nederlandse-festivals-ticketverkoop/>;

²⁶⁷ Aldus

-volgens onderzoek van MULDER, M., Researcher naar beleving van livemuziek, in MAEREVOET, E., VRT, Cultuur & media, "Prijs, weer en de vraag of vrienden gaan": waarom festivalgangers in Nederland hun ticket steeds later kopen, in <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2026/06/08/nederlandse-festivals-ticketverkoop/>;

-volgens DEE, A., Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF) in Martijn Mulder, onderzoeker naar de beleving van livemuzie in MAEREVOET, E., VRT, Cultuur & media, "Prijs, weer en de vraag of vrienden gaan": waarom festivalgangers festivalgangers in Nederland hun ticket steeds later kopen, in <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2026/06/08/nederlandse-festivals-ticketverkoop/>

²⁶⁸ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁶⁹ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

-de grote festivals zijn peperduur, worden gedomineerd door grote bedrijven²⁷⁰ en sponsors²⁷¹, graaiende grootverdieners²⁷² (en soms dubieuze investeringsmaatschappijen²⁷³) die ons morele boodschappen en platte commerce (tickets, muntjes, merchandise, drank, ...) doen consumeren²⁷⁴;
--de verstrengeling tussen het grootkapitaal en de festivalmarkt bereikte een hoogte- of dieptepunt toen Amerikaanse investeringsmaatschappij Kohlberg Kravis Roberts & Co. (KKR) het Britse entertainmentbedrijf Superstruct had overgenomen, die eigenaar van meer dan 80 festivals in 10 landen; KKR heeft immers geen goede reputatie (investeren in bedrijven die actief zijn in Israëlische nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever en in de wapenindustrie; meer dan 70 artiesten, maakten bekend niet (meer) op te treden op festivals die eigendom zijn van Superstruct²⁷⁵;
-er is “artistieke armoe” en veel lijkt op veel²⁷⁶;
-..... .

En toch zijn er goede evoluties of nog goede cijfers, ook.... :

-na het horrorseizoen van 2024, toen ruim honderd Nederlandse muziekfestivals werden afgeblazen, legden wel 50 festivals het loodje, veelal om financiële redenen het loodje, maar het gemiddelde aantal bezoeken per festival nam daarmee toe²⁷⁷;
-in de zomer van 2025 waren er niet minder dan 1.200 festivals in Nederland, of dus tot 10 per dag²⁷⁸;
-..... .

We zien geen fiscale dreiging genoemd

Recente vogelvluchtmarktbeschouwingen vanwege derden over de zomermuziekfestivalsector in België in 2025?

²⁷⁰ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁷¹ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁷² SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁷³ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁷⁴ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁷⁵ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁷⁶ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁷⁷ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

²⁷⁸ SCHNEEWEISZ, O., Het grote feest is voorbij — over de teloorgang van de festivalcultuur, 18 mei 2026, in <https://www.hpdetijd.nl/nieuws/leven/47943/het-grote-feest-is-voorbij-over-de-teloorgang-van-de-festival?>

In België loopt de ticketverkoop ook trager. Waarom is dit zo volgens experts? Het publiek wijzigt zijn houding:

- het wacht het weer af²⁷⁹;
- de koopkracht is afgenomen²⁸⁰;
- het wacht af of er geen goedkoper tweedehandsticket beschikbaar is, gezien de prijzen stevig de hoogte in gingen²⁸¹;
- de potentiële muziekfestivalganger vedrinkt in de keuzes²⁸²; er is dus aanbod genoeg en mogelijk overaanbod;
- comfort, wellness, reizen en sport nemen een deel van de koek af van de muziekfestivals; de smaken van de afnemers zijn deels gewijzigd²⁸³;
-

In België last de overheid in 2026 enkele populaire festivals “gedwongen” af wegens onweersdreigingen. De sector baalt deels van zoveel “arbitraire eenheidsworstoverheidsinmenging” (Event Confederation)²⁸⁴, de Federatie van Muziekfestivals in Vlaanderen reageert dan weer begripvol²⁸⁵.

We zien geen fiscale dreiging genoemd als oorzaak

Maar ... het gaat helemaal niet slecht in alles ! – Vlaanderen voert massaal haar expertise uit en gaat elders ook nog geld verdienen op festivals en feesten

Vlaanderen festivals, of beter, meestal mensen en/of vennootschappen die er achter of er dicht bij zitten – exporteren de Vlaamse know-how, technologie, managementstijl, kennis en traditie naar andere landen. Zonder te willen ingaan op details kunnen we in dit verband de volgende “out-flow” citeren als voorbeelden.

²⁷⁹ Aldus

-Annick Schramme, hoogleraar cultuur- en cultuurmanagement, UA in MEHR, A.N., Festivals verkopen tragen, “Echt niet alleen de schuld van “TicketSwap””, De Standaard, 28 juni 2026

²⁸⁰ Aldus

-Roel Vergauwen van VLBE Steunpunt in MEHR, A.N., Festivals verkopen tragen, “Echt niet alleen de schuld van “TicketSwap””, De Standaard, 28 juni 2026

²⁸¹ Aldus

-Annick Schramme, hoogleraar cultuur- en cultuurmanagement, UA in MEHR, A.N., Festivals verkopen tragen, “Echt niet alleen de schuld van “TicketSwap””, De Standaard, 28 juni 2026

²⁸² Aldus

-Roel Vergauwen van VLBE Steunpunt in MEHR, A.N., Festivals verkopen tragen, “Echt niet alleen de schuld van “TicketSwap””, De Standaard, 28 juni 2026

²⁸³ Aldus Roel Vergauwen van VLBE Steunpunt in MEHR, A.N., Festivals verkopen tragen, “Echt niet alleen de schuld van “TicketSwap””, De Standaard, 28 juni 2026

²⁸⁴ Aldus in TRUYTS, J., Na preventieve afgelastingen door dreigend onweer: eventsector misnoegd over "toenemende overheidsinmenging", in <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2026/06/28/eventsector-afgelastingen-misnoegd/>, 28 juni 2026, 16:29

²⁸⁵ Aldus in TRUYTS, J., Na preventieve afgelastingen door dreigend onweer: eventsector misnoegd over "toenemende overheidsinmenging", in <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2026/06/28/eventsector-afgelastingen-misnoegd/>, 28 juni 2026, 16:29

Origineel concept/festival (alfabetisch)	Out-flow (naar andere locaties en/of andere “festivals” en/of “(festivals)feesten”)
I love Techno (Gent - Vlaanderen)	I love Techno Europe (Montpellier – Frankrijk) I love Techno Moskou
Paradise City (Perk - Vlaanderen)	Paradise Garten (Wenen - Oostenrijk)
Rampage Open Air Festival (Lommel – Vlaanderen)	Rampage Feast Amsterdam Rampage Feast Bratislava Rampage Feast Montreal Rampage Feast Los Angeles Rampage Feast Vancouver Rampage Open Air Festival Nieuw Zeeland (gepland 2026)
Tomorrowland (Boom - Vlaanderen)	Tomorrowland Brazilië Tomorrowland Core Columbia Tomorrowland Core Mexico Tomorrowland USA Tomorrowland Winter (Franse Alpen)

Legende: eigen samenstelling 2025²⁸⁶ op basis van andere bronnen²⁸⁷

Het gaat helemaal niet echt slecht in alles ! – er is zelfs een concentratie in succes in Vlaanderen

Vlaanderen festivals, of beter, meestal mensen en/of vennootschappen die er achter of er dicht bij zitten – vermenigvuldigen hun succes door hun Vlaamse know-how, technologie, managementstijl, kennis en traditie te enten op andere muziekfestivals. Zonder te willen ingaan op details en op alles kunnen we in dit verband de volgende “in-flow” en “out-flow” citeren als voorbeelden. Wie begon waar en zat vroeger/zit nu mee aan het stuur van wat?

Origineel festival (alfabetisch)	Betrokken organisator	In-flow	Out-flow
Paradise City (Perk - Vlaanderen)	Gilles De Decker	Doel Festival (Doel) Jazz Middelheim (Antwerpen – Vlaanderen)	Paradise Garten (Wenen - Oostenrijk) Touquet Festival (Le Touquet-Paris-Plage Frankrijk)
Rampage (Lommel – Vlaanderen)	Hans Michielsens		Rampage Feast Amsterdam Rampage Feast Bratislava Rampage Feast Montreal Rampage Feast Los Angeles Rampage Feast Vancouver Rampage Open Air Festival Nieuw Zeeland (gepland 2026)

²⁸⁶ Deze tabel streeft geen exhaustiviteit na, noch qua a) inflow en/of outflow, b) vermelde organisatoren, c) De inhoud ervan is exemplarisch.

²⁸⁷ We verwijzen hiervoor onder meer naar:

-de pers: DE LEU, N., Buitenlandse festivals, made in Belgium, in De Standaard, 27 juni 2025.

Rock (& Blues Festival) Werchter	Herman Schueremans	Core Festival CupNation EMLProductions Idool Life Nation Belgium concerten Night of the Proms Rock Werchter Stageco The Power Shop Tönissteiner-T/W (naar de Tour de France) Torhout Werchter TW Classic Werchter Boutique Werchter Parklife	Life Nation
Tomorrowland (Boom - Vlaanderen)			Tomorrowland Brazilië Tomorrowland Core Columbia Tomorrowland Core Mexico Tomorrowland USA Tomorrowland Winter (Franse Alpen)

Legende: eigen samenstelling 2025²⁸⁸ op basis van andere bronnen²⁸⁹

Ook hier geldt duidelijk de regel: succes trekt ander succes aan?

Het is overigens niet alles rozegeur wat festivals betreft - de commercie neemt soms festivals (net) (iets) (te) (veel) over?

Mogelijks loopt het ook toch wat uit de hand?

We geven wat indicatoren:

1. De FOD Economie kwam recent met guidelines rond betaalaspecten voor festivals²⁹⁰;
2. Onder luide kritiek en veelvuldige waarschuwingen overigens van Test-Aankoop²⁹¹ bieden vandaag de ticketverkopers voor verschillende festivals de mogelijkheid aan tot een of andere variant van “order now, pay later” of “order now, pay partially later”; het ticket kan betaald in schijven of na enige tijd na de aankoop ervan. Dit is volgens de professionele pers²⁹² anno 2025 minstens het geval bij Pukkelpop & Dour, alsook bij Rock Werchter;

²⁸⁸ Deze tabel streeft geen exhaustiviteit na, noch qua a) inflow en/of outflow, b) vermelde organisatoren, c) De inhoud ervan is exemplarisch.

²⁸⁹ We verwijzen hiervoor onder meer naar:
-de pers: DE LEU, N., Buitenlandse festivals, made in Belgium, in De Standaard, 27 juni 2025.

²⁹⁰ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Entreprises/guidelines-eigen-betaalmiddelen-evenementen.pdf>, 10 p.

²⁹¹ Zie hierover
-de pers: VAN CAENEGHEM, J., Festival, Festivaltickets vaker te koop op afbetaling, in DeStandaard, 05 05 2025; Belga, Festivaltickets op afbetaling erg populair, Testaankoop waarschuwt voor hoge kosten voor wie niet op tijd betaalt, in <https://www.hln.be/economie/festivaltickets-op-afbetaling-erg-populair-testaankoop-waarschuwt-voor-hoge-kosten-voor-wie-niet-op-tijd-betaalt>, 05 05 2025; VAN CAENEGHEM, J., Zelfs festivaltickets kan je op afbetaling kopen: “Jongeren dreigen zich financieel in de voet te schieten”, in <https://www.gva.be/binnenland/zelfs-festivaltickets-kan-je-op-afbetaling-kopen-jongeren-dreigen-zich-financieel-in-de-voet-te-schieten/65475140.html>, 05 05 2025, 03:00;

²⁹² VAN CAENEGHEM, J., Festival, Festivaltickets vaker te koop op afbetaling, in DeStandaard, 05 05 2025

3. Test-Aankoop diende in 2024 alleen al minstens klacht in bij de Economische Inspectie tegen tien festivalorganisatoren wegens een of meerdere van de volgende inbreuken (dixit TA) (in volgorde van dalende frequentie van voorkomen)²⁹³:

- niet-naleving van de Wet op cash-betalingen n.a.v. festivals;
- aanrekening van buitensporige kosten om gelden door festivalgangers op digitale betaalbandjes gezet (om tijdens het festival aankopen te kunnen doen) terug te krijgen;
- aanrekening van illegale kosten aan festivalgangers;
- weigering tot terugbetaling van niet-gebruikte festival drank- of eetbonnetjes.

Het gaat volgens TA over praktijken in of rond de festivals Couleur Café, Paradise City, Graspop, Rock Werchter, Pukkelpop, Tomorrowland, Ronquières, Lokerse Feesten, les Ardentes en Dour.

4. De doorverkoop markt voor tickets (ik-kocht-een-ticket-maar-kan-niet-meer-gaan) floreert en wordt zelfs georganiseerd door ticketverkopers²⁹⁴. Hoe duurder de festivals worden hoe revanter de doorverkoop economisch wordt vóór de verhinderde festivalganger.

5. De zwarte dure markt voor (tweedehands-)festivaltickets floreert²⁹⁵.

6. De misdaadmarkt van valse tickets floreert ook²⁹⁶.

7. De prijzen van tickets voor festivals én de bijhorende kosten (vervoer, parking, voeding, drank, weerbescherming, ...) werden op zijn minst “relevant”. Voor vele jongeren is het een aderlating.

Het is zo onderhand duidelijk dat er door velen veel geld kan verdienen in en rond de festivalmarkt?

8. Na NV Life Nation Festivals, na de Britse festivalorganisator Superstruct Entertainment doet ook het (vrij kapitalistische en zelfs volgens de pers niet onbesproken²⁹⁷) investeringsfonds Kohlberg Kravis Roberts (KKR)²⁹⁸ zijn intrede in de Europese festivals door de portefeuille van 80 Europese festivals²⁹⁹ in tien Europese landen van SE over te kopen³⁰⁰; festivals in Nederland (DGTL, Mysteryland, Amsterdam Open Air en Zwarte Cross bv.), artiesten³⁰¹ en dj's³⁰² beginnen zich openlijk te distantiëren van/omwille van deze nieuwe eigenaar.

Het begint organisatorisch te verschuiven van VZW naar vennootschapsactiviteit?

Het begint organisch gezien te verschuiven van van-onder-uit naar top-down?

Het begint maatschappelijk gezien, te verschuiven van “abusy week-end full of joy” naar “business as usual” te lijken?

Het begint in beeldvorming te verschuiven van “spelen in de weide” naar “het melken van koeien”?

²⁹³ <https://www.test-aankoop.be/geld/zichtrekeningen/dossier/betalen-op-festival#testaankoop-dient-klacht-in-tegen-10-festivals> & <https://www.test-aankoop.be/familie-privé/consumentenrechten/pers/testaankoop-dient-klacht-in-tegen-10-festivals>

²⁹⁴ <https://www.standaard.be/media-en-cultuur/waar-moet-u-op-letten-bij-doorverkochte-kaartjes-voor-concerten-vooral-facebook-marketplace-is-riskant/40776182.html>

²⁹⁵ <https://www.standaard.be/media-en-cultuur/waar-moet-u-op-letten-bij-doorverkochte-kaartjes-voor-concerten-vooral-facebook-marketplace-is-riskant/40776182.html>

²⁹⁶ <https://www.standaard.be/media-en-cultuur/waar-moet-u-op-letten-bij-doorverkochte-kaartjes-voor-concerten-vooral-facebook-marketplace-is-riskant/40776182.html>

²⁹⁷ NGO's, de pers, de festivals citeren de investeringen van KKR in fossiele projecten, de wapensector, Israëlische data- en surveillancetechnologiebedrijven, bedrijven die actief zijn op de door Israël illegaal bezette Westelijke Jordaanoever

²⁹⁸ <https://www.kkr.com/>

²⁹⁹ Zie voor hun portefeuille op <https://www.superstruct.com/our-network>

³⁰⁰ <https://nos.nl/artikel/2568121-nederlandse-dj-s-boycotten-festivals-van-durfinvesteerder-kkr>

³⁰¹ <https://whathappens.be/nieuws/superstruct-entertainment-werd-overgekocht-kkr-wat-betekent-dit-festivalwereld>

³⁰² <https://nos.nl/artikel/2568121-nederlandse-dj-s-boycotten-festivals-van-durfinvesteerder-kkr>

Het begint in sfeer te verschuiven van “multiculturele universele muziekziel” naar “zieltogen”?

De fiscus zal er wel bij varen..... ?

Conclusie

De fiscus past de wetgeving toe.

>95% van de VZW's betaalt niets of weinig IB en niemand protesteert.

Uit diverse recente Belgische, Nederlandse, Europese marktanalyses van de sector zelf blijkt het IB-statuuut het minste is van hun echte zorgen.

De festivalganger, hij feest

Festivalorganisatoren met een exploitatie onder VZW-vorm betalen de VennB, zoals elke vennootschap met een exploitatie.

Elk verdict valt als een ijskoude douche, met veel geschreeuw van het betrokken festival als gevolg.

Wie de markt aanklaagt komt over als een klager.

De zeer rendabele festivals trokken zich terug uit het VZW-cocon, verwerden zelf of hun toeleveranciers- of managementkontrakten tot een of andere vorm van privaat bezit en verkochten zichzelf (en volgens sommigen ook grotendeels hun ziel); Life Nation en enkele families kunnen nog jaren feesten op de winsten.

Wie joyride op de markt, wint finaal de jackpot.

Is het ooit anders geweest?